

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 23^{ον} | ΑΘΗΝΑΙ | -15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1909 | ΑΡΙΘΜΟΣ 961

Η ΑΝΑΚΩΧΗ

ΜΒΟΥΛΗ μας συνέρχεται και πάλιν διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς ἐργασίας της. Ἴσως θὰ ἔπρεπε νὰ εἰπῆ κανείς, διὰ νὰ εἶναι εἰς τὴν ἀλήθειαν ὅτι συνέρχεται διὰ νὰ συνεχίσῃ τὰς κωλυσιεργίας της, τὰς ἀσκόπους φλυαρίας της, τὸν ἄχαριν κοινοβουλευτικὸν ἀγῶνα τῆς ἀλληλοεξουτώσεως τῶν διαφόρων κομμάτων. Διότι αὐτό, κυρίως εἰπεῖν, γίνεται συνήθως καὶ τακτικὰ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν

Τὰ δύο ἢ τρία κόμματα τοῦ τόπου δὲν ἔχουν ἄλλον σκοπὸν παρὰ αὐτὸν καὶ μόνον. Τῆς ἀλληλοαντιδράσεως καὶ τοῦ ἀλληλοφαγώματος. Ἡμεῖς ἐδῶ δὲν ἔχομεν κόμματα δημοκρατικά καὶ φιλοβασιλικά καὶ συντηρητικά. Τὰ κόμματα μας δὲν ἀντιπροσωπεύουν ἀρχὰς καὶ ἰδέας καὶ ἴδια προγράμματα. Ὅλοι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων εἶναι συντηρητικοί, ὅλοι εἶναι φιλοβασιλικοί, ὅλοι βεβαίως εἶναι καὶ πατριῶται καὶ τίμιοι πολίτευταί. Καὶ ὅλοι ἐρχόμενοι εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐρχονται μὲ τὴν πρόθεσιν τὴν ὠραίαν καὶ τὴν εὐγενῆ φιλοδοξίαν νὰ κάμουν κάτι καλόν, νὰ ἀφήσουν ὀπίσω τῶν ὀλίγων φῶς προόδου καὶ ἀνακαινίσεως καὶ πολιτικῆς ὑπεροχῆς καὶ ἐνισχύσεως τοῦ τόπου καὶ ἐθνικῆς καὶ οικονομικῆς ἀνορθώσεως.

Καὶ ὅλοι φεύγουν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἀπογοητευμένοι, μὲ ἐλαχίστας μεταρρυθμίσεις, μὲ ἐλαχίστην ἐπιτυχίαν, μὲ σπανιώτατα φαινόμενα πραγματικῶν διὰ τὸν τόπον ὠφελειῶν. Τὸ

πείσμα, ὁ ἐγωϊσμός, τὰ μικροσυμφέροντα τῶν ἐκλογέων καὶ τῶν κομματαρχῶν βαρύνουν βεβαίως πολὺ εἰς τὴν πλάστιγγα τῶν ἀλλεπαλήλων αὐτῶν ἀποτυχιῶν καὶ ἀπογοητεύσεων. Ἄλλ' αὐτὰ δὲν λείπουν ἀπὸ τὴν πολιτικὴν ἱστορίαν τῶν λαῶν, προεξαρχούσης τῆς ἰδικῆς μας τοῦ μεγάλου παρελθόντος. Καὶ αὐτὸς ὁ Περικλῆς εἶχε λυσσώδη ἀπὸ τοὺς ἀντιθέτους ἀντιδραστῆν καὶ αὐτὸς εἶχεν ἀφορμὰς φρικτῶν ἀπογοητεύσεων καὶ ὅμως κατώρθωσε νὰ καταστήσῃ τὴν Ἑλλάδα τῆς ἐποχῆς του τὸ κέντρον τοῦ μεγαλείου, τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Δὲν ζητοῦμεν βέβαια ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας πολιτικούς μας Περικλείου δύναμιν καὶ ἀκμὴν τῆς χώρας, ἀλλ' ἐπὶ τέλους κάποιαν ἐπιμονὴν εἰς τὸ καλόν, κάποιαν ἐπιμέλειαν καὶ σταθερὰν ἐργασίαν πρὸς μεταρρυθμίσειν καὶ ἀνακαινίσειν καὶ ἐθνικὴν μας ἀναδημιουργίαν.

Τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἀκούεται πολὺ συχνὰ ὅτι συμπολίτευσις καὶ ἀντιπολίτευσις συναυτῶνται εἰς μερικὰς σκέψεις, καὶ ὑπάρχουν, φυσικά, οἱ μὴ ἀρεσκόμενοι εἰς τὴν τοιαύτην τῶν κομμάτων συνενόησιν, ἐὰν ὑποτεθῆ ὅτι εἶναι δυνατὴ. Καὶ ὅμως πόσα μεγάλα καλὰ διὰ τὴν χώραν, διὰ τὴν πολιτικὴν μας τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν, διὰ τὰ γράμματα, διὰ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον ἤμποροῦσαν νὰ προκύψουν ἀπὸ μίαν τοιαύτην ἀνακωχὴν τῶν πολιτικῶν ἐχθροπραξιῶν.

Ὅλα τὰ νέα νομοσχέδια θὰ ἐψηφίζοντο, χωρὶς χρονοτριβὴν, ὅλοι αἱ μεταρρυθμίσεις θὰ ἐ-

φηρμόζοντο καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις ἐρχομένη εἰς τὰ πράγματα, θὰ ἠδύνατο καὶ αὐτή, προκειμένου περὶ ἀνορθωτικῶν ἰδικῶν τῆς μέτρων νὰ ἐργασθῆ, βασιζομένη εἰς τὴν σύμπραξιν τῶν ἀντιθέτων.

Χωρὶς νὰ ἔχω ἀξιώσεις πολιτικῆς περινοίας — αἱ γυναικες εἴμεθα πρακτικά, καὶ συχνὰ ἀντιλαμβανόμεθα καὶ πράγματα, εἰς τὰ ὅποια δὲν ἀσχολούμεθα εἰδικῶς — νομίζω ὅτι κατὰ παρόμοιον θὰ γίνεταί εἰς τὰς χώρας καὶ τὰς Βουλὰς, αἱ ὅποια εἰς τὴν λήξιν ἐκάστης περιόδου παρουσιάζουν καταπληκτικὴν ἐργασίαν προόδου καὶ ἐθνικῆς δράσεως. Καὶ μαζῇ μὲ τὴν ἐργασίαν τῶν αὐτῶν ἀναδεικνύουν ἐκάστοτε καὶ δυνατοὺς ρήτορας καὶ γλαφυροὺς καὶ καλλιπεῖς ὁμιλητὰς καὶ ἀνθρώπους ποὺ συνδυάζουν τὰ ἀπώτερα καὶ ὑψηλότερα ἰδανικά μὲ τὴν πολὺ θετικὴν ἐπιστήμην τῆς πολιτικῆς.

Διατὶ ἡ Ἑλλάς, ἡ ἔστω καὶ μικρὰ σήμερον, νὰ μὴν παρουσιάσῃ τοὺς ρήτορας καὶ τοὺς ὁμιλητὰς αὐτοὺς, οἱ ὅποιοι ἴσως θὰ ἐνικούσαν πείσματα, θὰ ἐπηρρέαζαν συνειδήσεις καὶ θὰ ἔξυπνοῦσαν μέσα εἰς τὰς ψυχὰς καὶ τὰ πνεύματα ὄνειρα, καὶ πόθους, καὶ ἰδανικά, ποὺ δημιουργοῦν τὰ μεγαλεῖα τῶν λαῶν;

Καὶ θὰ ἐπιθυμοῦσα τώρα ἀμέσως εἰς τὴν συνέχισιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς μας ἕνα νέον ρήτορα, ἕνα δυνατὸν ὁμιλητὴν, ὁ ὁποῖος θὰ ἐνικούσε κάθε ἀντίδρασιν, προκειμένου εὐθὺς καὶ ἀμέσως περὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν πρωτίστως νομοσχεδίων. Τὸ οἰκονομικὸν μέρος τῶν νομοσχεδίων αὐτῶν δὲν εἶναι ἐμπόδιον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν. Ἡ πρακτικοποίησις τῆς ἐκπαιδεύσεως μας εἶναι ἀναγκαία, ἐπιβάλλεται, ἀναγνωρίζεται. Ἡ γυναικεία μας ἐκπαίδευσις ποὺ καρκίνοβατεῖ, καὶ ποὺ εὐρίσκειται εἰς τὸ ἄλφα ἀκόμη, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τῶν μικροτέρων ἀπὸ ἡμᾶς λαῶν, θὰ ὀρθοποδήσῃ, καὶ παραπλευρῶς μὲ τὴν ἀνορθουμένην ἐπίσης ἀνδρικὴν θὰ θέσῃ τὰ θεμέλια μιᾶς πραγματικῆς μας ἀναγεννήσεως.

Τὶ ὠραία πράγματα ἠμποροῦσαν νὰ λεχθῶν ἐπάνω εἰς τὸ θέμα αὐτό; Καὶ ποῖος ἐνθουσιασμός ἠμποροῦσε νὰ πνεύσῃ εἰς τὰ πνεύματα καὶ τὰς ψυχὰς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ ἔβλεπε, θὰ ἐννοοῦσε, θὰ ἐπέιθετο, ὅτι πολιτικὴ δὲν θὰ εἶπῃ μόνου ρουσφετολογία καὶ ἀγοροπωλησία συνειδήσεων, ἀλλὰ θὰ εἶπῃ ἐνδιαφέρον, ἀγάπη, στοργὴ διὰ τὰ παιδιὰ ὄλων, καὶ τῶν κατοίκων τῶν μεγαλοπόλεων καὶ τῶν μικροεπαρχιῶν καὶ τῶν χωριῶν, διὰ τὰ παιδιὰ, τὰς γενεὰς τοῦ μέλλοντος, τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν μας τῆς αὔριον, τὴν δυνάμιν μας ὡς ἔθνος.

Καὶ ἐπιμένω εἰς τὰ νομοσχέδια τὰ ἐκπαιδευ-

τικά, διότι εἶναι τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὠμέγα τῆς ἐθνικῆς μας ἀνορθώσεως. Ὅλοι οἱ λαοὶ ποὺ ἀπὸ μικροὶ ἐγένοντο μεγάλοι ἀπ' ἐκεῖ ἤρχισαν. Ἡ Ἰταλία ἔχει τεραστίως ἐργασθῆ διὰ τὴν ἐκπαίδευσίν της. Προχθὲς ἐδιάβαξα τὴν λογοδοσίαν τῆς Ἰταλικῆς Βουλῆς, ἡ ὁποία διελύθη τελευταίως. Ἡ λογοδοσία αὐτὴ ἦτον ὁ θρίαμβος τῆς πατριωτικῆς διοικήσεως τῆς εὐτυχισμένης αὐτῆς χώρας. Ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως εἰς τέσσαρας στήλας καὶ θὰ ἐστυιοῦσα τὴν ἀνάγνωσίν της εἰς τοὺς βουλευτὰς μας. Λοιπὸν δὲν ὀμιλῶ διὰ τοὺς οἰκονομικοὺς θριάμβους τῆς τῶν τελευταίων ἐτῶν, ὅπου τὴν ἐξύψωσαν μέχρι τῆς οἰκονομικῆς ἀκμῆς τῆς Ἀγγλίας. Ἀφίνω τὴν ἀκμὴν τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου, ἀφίνω τὰ ζητήματα τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως καὶ συγκοινωνίας καὶ ἔρχομαι εἰς τὸ ἐκπαιδευτικὸν ζήτημα, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅπως καὶ παντοῦ ἄλλου κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας τίθεται εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν. Λοιπὸν αἱ δαπάναι τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἐδιπλασιάσθησαν εἰς διάστημα ὀλίγων ἐτῶν. Τὰ ἰνστιτοῦτα, τὰ κολλέγια, τὰ διδασκαλεῖα ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν, τὰ ἐπαγγελματικά καὶ βιοτεχνικά σχολεῖα καὶ τὰ σχολεῖα τῆς πρώτης παιδεύσεως ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ εἰς τὰ μεγάλα Ἰταλικά κέντρα καὶ εἰς τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Οἱ Ἰταλοί, βλέπετε, ἐνόησαν, ὅπως ἄλλως τε καὶ ὅλος ὁ κόσμος, ὅτι διὰ νὰ ἔχουν στρατιώτας καὶ ναύτας καὶ πολίτας παραγωγούς καὶ ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν καὶ τέχνας καὶ πλοῦτον καὶ χρήματα καὶ ἐξωτερικὴν πολιτικὴν καὶ κατακτητικὰς βλέψεις καὶ διπλωματικὰς ἐπιτυχίας πρέπει πρὸ παντὸς νὰ ἔχουν σχολεῖα, νὰ ἔχουν ἐκπαίδευσιν ὅχι στάσιμον καὶ σχολαστικὴν, νὰ σκορπίσουν φῶς πνευματικόν, φῶς ψυχικόν, φῶς χειροτεχνικόν, φῶς πατριωτικόν καὶ ἀνακαινιστικόν καὶ ἀναμορφωτικόν εἰς ὅλας τὰς τάξεις.

Ὁ κλῆρος ἦτο ὁ κατέχων τὴν ἐκπαίδευσιν ἕως τώρα καὶ ἡ Ἰταλία δὲν εἶχεν ἀπλῶς νὰ μεταρρυθμίσῃ καὶ νὰ ἀνιδρύσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ πολεμήσῃ καὶ νὰ ἀγωνισθῆ, διὰ νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὸν κλῆρον τὴν δυνάμιν αὐτήν. Καὶ ὁ ἀγὼν ἦτο δύσκολος, διότι ὁ κλῆρος διαθέτει χρήματα καὶ διαθέτει τὴν πίστιν καὶ τὸν φανατισμόν, ποὺ εἶναι κατὰ τὸ δυνατότερον καὶ ἀπὸ τὰ χρήματα.

Ἄλλ' ἡ Ἰταλία ἐνίκησε. Ἐξώδευσε, ἐθυσίασεν, ἐπάλαισε καὶ θριαμβεύει ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς. Τὰ σχολεῖα τῆς ἐδῶ ἀκόμη ἀρρένων καὶ θηλέων, ποὺ ἔχουν περισσότερα Ἑλληνόπαιδα παρὰ Ἰταλόπαιδα εὐρίσκονται

Ἡ ΜΙΚΡΑ ΜΑΡΙΑ ΒΑΛΣΑΜΑΚΗ

εἰς ζηλευτὴν ἀκμὴν, καὶ τοιαῦτα σχολεῖα συντηροῦνται ἀπειροπληθῆ καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Ἡμεῖς δὲν ἠμποροῦμεν βέβαια νὰ κάμωμεν ἔξω ὅτι κάμνει ἡ Ἰταλία, ἀφοῦ ἄλλως ὁ πατριωτισμὸς τῶν Ἑλλήνων ἀναπληροῖ τὴν ἔλλειψιν αὐτήν. Ἄλλ' ἠμποροῦμεν νὰ συμπληρώσωμεν τὰ ἐδῶ χάσματα, νὰ ἀναδιοργανώσωμεν, νὰ μεταρρυθμίσωμεν. Καὶ αὐτὸ θὰ γίνῃ μὲ τὰ ὑπὸ συζήτησιν ἐκπαιδευτικὰ νομοσχέδια, διὰ τὰ ὅποια δὲν πρέπει νὰ εὐρεθῆ, ἔστω καὶ ἕνας Ἕλληνας βουλευτὴς, ὁ ὁποῖος νὰ φέρῃ ἀντίδρασιν, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀμεσον ψήφισίν των.

Ἐὰν καὶ τὰ νομοσχέδια αὐτὰ δὲν ψηφισθοῦν, ἐὰν ἡ ἐπιδιωκομένη εἰς ὅλην τὴν κλίμακα ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμισις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατορθωθῆ, ἂς ψηφισθοῦν τοῦλάχιστον τὰ νομοσχέδια τὰ μεταρρυθμιζόντα τὴν γυναικείαν ἐκπαίδευσιν.

Τὰ παιδιὰ μας ἀγόρια καὶ κορίτσια δὲν ἀνήκουν εἰς κόμματα. Ἀνήκουν εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὸ ἔθνος, εἰς τὴν προόδον μας ὡς φυλῆς καὶ διὰ τὸ ψωμὶ τοῦ πνεύματός των, διὰ τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν μὀρφωσιν τοῦ μυαλοῦ καὶ τοῦ ἤθους των δὲν χωροῦν, δὲν πρέπει νὰ χωρέσουν κομματικὰ πείσματα καὶ μικρότητες.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

ΕΝΑΣ ΘΡΙΑΜΒΟΣ

Αἱ Γαλλικαὶ ἐφημερίδες μᾶς ἀναγγέλλουν ἕνα νέον θρίαμβον τῆς μικρᾶς ἐρασιτέχνιδος Μαρίας Βαλσαμάκη εἰς τὸ Παρίσι. Πέρυσιν αἱ Ἀθηναὶ ὄλαι εἶχαν ξετρελλαθῆ διὰ τὴν θαυμασίαν ἀπαγγελίαν τοῦ μικροῦ αὐτοῦ παιδιοῦ, τὸ ὁποῖον ἀπήγγελλεν ὡς ἀληθινὴ καλλιτέχνις, χωρὶς εἰδικὰς σπουδὰς καὶ μὲ μόνην διδάσκαλον καὶ ἐμπνεύστριαν τὴν μητέρα της κ. Ἀμαλίαν Βαλσαμάκη.

Σήμερον τὸ πρᾶγμα εἶναι πολὺ σοβαρότερον διότι ἡ μικρὰ ἀπήγγειλεν εἰς μίαν καλλιτεχνικὴν ἑορτὴν, διοργανωθεῖσαν παρὰ τῆς δουκίσσης de Rohan, εἰς τὸ ἀρχοντικὸν μέγαρον τῆς ὁποίας εἶχε συγκεντρωθῆ ἡ ἐκλεκτοτέρα μερὶς τῆς Παρισινῆς κοινωνίας.

Ἡ ἑορτὴ ἤρχισε μὲ μίαν φιλολογικὴν ὁμιλίαν τοῦ κ. Maurice Saint-Chamarand περὶ τοῦ ποιητικοῦ ἔργου τοῦ κ. de Fomaïrol. Μετὰ τὴν ὁμιλίαν αὐτήν, προσκληθεῖσαι αἱ μεγαλύτεραι καλλιτέχνιδες τῆς Γαλλικῆς Κωμωδίας, ὡς καὶ καλλιτέχναι καὶ καλλιτέχνιδες τοῦ Ὠδείου τῶν Παρισίων ἀπήγγειλαν διάφορα ποιήματα, ἔργα τοῦ μεγάλου ποιητοῦ Μεταξὺ δὲ τῶν διαπρεπῶν αὐτῶν καλλιτεχνῶν, χωρὶς νὰ

ἀνήκη εἰς κανένα μεγάλο θέατρον καὶ νὰ ἐσπού-
δασεν εἰς κανένα σχολεῖον, συγκατελέχθη καὶ ἡ
μικρὰ Μαρία Βαλσαμάκη, τὸ παιδάκι αὐτὸ τῶν
ἑνδεκα χρόνων, τοῦ ὁποῖου λέγει ὁ *Gaulois*, ἡ
« ἡ ἔμφυτος τέχνη φθάνει τὸ ὕψος κάθε ἀληθι-
νῆς καλλιτέχνιδος » καὶ τὸ ὅποιον ἔχειροκροτήθη
μὲ ἐνθουσιασμόν.

Εἶνε ἴσως ἡ μόνη περίστασις κατὰ τὴν ὁποίαν
ὁ πλοῦτος καὶ τὸ γένος γίνονται πρόσκομμα εἰς
μίαν μεγάλην δόξαν. Χωρὶς ἄλλο τὸ παιδί αὐτό,
ἐὰν ἡ πρόληψις δὲν τοῦ ἐφαλίδιζε τὰ πτερὰ,
τὰ ὅποια τὸ φέρουν πρὸς τὰ ὕψη τῆς τέχνης,
θὰ ἐγένετο μίαν ἡμέραν μία καλλιτεχνικὴ μεγα-
λειότης καὶ μία δόξα τοῦ τόπου μας. Ἐκτὸς
ἐὰν ἕως οὗτο ἡ μικρὰ μεγαλώσῃ, ὅλοι αὐταὶ αἱ
προλήψεις καταπέσουν καὶ τὸ μεγαλοῦργον
παιδί κατορθώσῃ νὰ βαδίσῃ ἐλεύθερον πρὸς τὰ
ἐμπρός, ἐκεῖ ποῦ τὸ φέρει ἡ φύσις, ποῦ τὸ ἐπρό-
κισε μὲ τὴν γενναιότητα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΓΑΪΤΑΝΑΚΙ

ΠΙΧΜΕΝΟ ΔΙΠΛΑ στὸν ὄμο, ἔλεεινὸ, μὲ τὰ
χρωματιστὰ γαϊτάνια τυλιγμένα τριγύρω
του, φέρεται σὰν ψοφίμι, ἀληθινὸ ψοφίμι τοῦ
καιροῦ καὶ τοῦ κόσμου, μὲ κοσμοπομπή σὰν κι'
αὐτὸ ἄθλια καὶ ἔλεεινὴ, στοὺς δρόμους καὶ τὰ
τρίστρατα τῆς Ἀθήνας. Ἀπὸ τὴν πρώτη ἡ-
μερα ποῦ μπαίνει τὸ τριῶδι ἕως τὴν καθαρὴ
δευτέρα ποῦ τελειώνει τῆς τρέλλας ἡ γιορτή,
μὲ τὴν καμῆλα καὶ τὰ ρόπαλα, ἔρχεται τὸ γαϊ-
τανάκι νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἀηδῖαν τῆς ἀθη-
ναϊκῆς ἀποκριάτικης διασκεδάσεως.

Οἱ ἄνδρες ποῦ τὸ πλέκουν, ντυμένοι μὲ παρά-
δοξη στολὴ ξεθωριασμένη, στενὴ, μὲ σοῦφρες
καὶ φιογγάκια, μὲ κορδέλες καὶ κουμπιά, ἀλλὰ
καὶ μὲ μπαλώματα καὶ ράμματα, μὲ λίγδες καὶ
κουρνιαχτούς, ἀγριομούστακοι καὶ μαυροπρόσω-
ποι, ἰππότες θέλουν νὰ φανοῦν καὶ φαίνονται
μπεχλιβάνηδες. Οἱ ἀνδρογυναῖκες ποῦ τὸ ξε-
πλέκουν μὲ τὰ κοντά τους φουστάνια καὶ τίς
ἀνοιχτὲς τραχηλιές καὶ τίς κοντὲς σουφροστε-
φάνωτες μανίκες, τὸ καπελλίνο μὲ τὴν ξεθω-
ριασμένη γάζα καὶ τὸ μουριταρεμένο φτερό, τὰ
μαλλιά τὰ ψεύτικα, ξέπλεκα καὶ ἄψυχα σὰν
ἀλογουρὰ ἀρρωστιαρική, κάτω ἀπὸ τὸν ποδό-
γυρο τίς ἀτζες μὲ τίς μισότριβες κάλτσες καὶ τὰ
παπούτσια κοταλασπωμένα, κ' ἐπάνω στὴ τρα-

χηλιὰ τὰ στήθη τὰ ἠλιοκαμένα, καὶ τὸ λαιμὸ
τὸν ἀνιφτο καὶ ἀηδῆ ἀπὸ τὸν κουρνιαχτὸ καὶ τὸν
ἴδρωτα, καὶ τὰ μπράτσα τὰ κομψα, πρωτόβγαλ-
τες θέλουν νὰ φανοῦν παρθένες καὶ μοιάζουν ξε-
σχησμένα καὶ παραλυμένα πλάσματα τῆς κάτω
γειτονιᾶς.

Καὶ ὁ μουσικὸς ὁ ἄθλιος, ποῦ φυσᾷ συντρο-
φεύοντας τὸ πλέξιμο καὶ τοῦ χοροῦ τὰ ἄνυστα
γοργοπηδήματα καὶ κλωθογυρίσματα, καὶ βγά-
ζει τὸ βογγητὸ του σὰν φρούμασμα μεγαθηρίου
ταχτικὸ καὶ μονότονο, καὶ ὁ παλιάτσος, ποῦ
συνάζει τῶν καλόβολων θεατῶν τίς πεντάρες,
συμπληρώνουν τὴν σαχλὴν εἰκόνα, καὶ κινοῦν
τὴν ἀηδῖα καὶ τὴν ἀγανάκτηση.

Μόνου ἡ σπιτονοικοκυρὰ μου, ἡ κυρὰ Σταμα-
τικὴ, τρέχει ἔξαλλη, σέρνοντας στὴν πλακο-
στρωμένη αὐλὴ τὰ τσόκαρά της, βροντηχτὰ
πελεκητὰ, καὶ τὸλοστρόγγυλο σῶμα της σαλεύ-
οντας σὰν σημαδοῦρα σιδερομένη στὸ βυθό, μό-
λις ἀκούσῃ τὸν μονότονο ἦχο καὶ τῶν ποδιῶν τῆ
σαλαλὴ νὰ προβάλλῃ στὸ στενὸ μας δρόμο. Κ'
ἔχει μάλιστα τὴν καλωσύνη νὰ φωνάζῃ ἀσθμα-
τικὴ καὶ τὰς παροίκους της νὰ ἰδοῦν τὸ θέαμα,
νὰ κράξῃ τίς ἄλλες γειτόνισσες, νὰ χτυπᾷ στὰ
παράθυρα πολλῶν καὶ νὰ κόβεται καὶ νὰ πορῆ,
ἡ δόλια, πῶς βρίσκεται ἀκόμη κόσμος τόσο
ἀναίσθητος νὰ κάθεται μέσα στὴ δουλειὰ του
ὅταν ἔξω πλέκεται τὸ γαϊτανάκι.

Καὶ ἀληθινὰ πλέκεται τὸ γαϊτανάκι ἔξω.
Ἐκατεβάσθηκε γρήγορα ἀπὸ τὸν ὄμο, ἐστά-
θηκε ὀρθὸ στὴ μέση τοῦ δρόμου, ἔπιασε καθένας
ἰππότης καὶ κάθε μία ἰππότισσα ἀπὸ ἓνα σχοινί,
καὶ, σφυρίζοντας τοῦ μουσικοῦ, ἀρχίζει ὁ ἄνο-
στος χορὸς καὶ τὸ γαϊτανοπλέξιμο. Γύρω τὰ
παιδιὰ στέκονται μὲ τὰ χέρια στίς τσέπες τῶν
φτωχικῶν φορεμάτων τους, μὲ τὰ μάτια ὀρθά-
νοιχτα, ἔκπληχτα κ' εὐχαριστημένα γιὰ τὸ
θέαμα οἱ γυναῖκες τῆς γειτονιᾶς ἀπὸ τὰ παρά-
θυρα, τὰ λιακωτὰ, προβάλλουν περιέργως μὲ τὰ
παιδιὰ στὴν ἀγκαλιά, ἄλλες στίς ἐξώπορτες,
καὶ λέγουν τίς κρίσεις τους, καὶ χασκογελοῦν
ἀπὸ παραθύρι σὲ παραθύρι καὶ ἀπὸ ἐξώπορτα
σ' ἐξώπορτα καὶ ἀπὸ λιακωτὸ σὲ λιακωτὸ.

Καὶ πάλι μόνου ἡ σπιτονοικοκυρὰ μου ἡ κυρὰ
Σταματικὴ στέκει τώρα ἄφωνη. προσεχτικὴ,
μαγεμένη, τηράζει καὶ ξανατηράζει. μὲ τὴν ἀ-
πόλαυσι ζωγραφιστὴ στὸ φεγγαρωτὴ πρόσωπό
της, ὡς ποῦ νὰ ρίχθῃ πάλι στὸν ὄμο, τυλι-
γμένο στὰ χρωματιστὰ γαϊτάνια του, καὶ μὲ
τὴν κοσμοπομπή, σὰν κι αὐτὸ ἔλεεινὴ καὶ ἄ-
θλια, νὰ χαθῆ στὸν ἄλλο δρόμο, τὸ γαϊτανάκι...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΜΙΣΤΡΑΛ

ΜΚΥΡΙΑ ΙΩΑΝΝΑ *Flandreysy*, εἶχε τὴν
ιδεάν νὰ σχηματίσῃ ἐπιτροπὴν ἀπὸ ἐξο-
χότητος τῶν γραμμάτων καὶ τῆς πολιτικῆς, μὲ
τὸν σκοπὸν νὰ ἰδρῦσουν ἓνα μνημεῖον εἰς τὸν
Φρειδερίκον Μιστράλ. Ἡ πρώτη συνεδρία συ-
νεκλήθη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν καὶ τὸ συμβούλιον
ἀπετελέσθη ὡς ἑξῆς :

Πρόεδρος ὁ κύριος Ἰούλιος Κάρλος Ροῦ,
ἀρχαῖος βουλευτὴς τῆς Μασσαλίας. Ἀντιπρόε-
δροι : ἡ κ. *Bischoffsheim*, τὸ γένος δὲ Σεβινιέ,
βασίλισσα τοῦ κύκλου, διὰ τὴν προστασίαν τῆς
Προβιγγιανῆς διαλέκτου, ἡ Ἰωάννα *Flandreysy*,
καὶ οἱ κ. κ. Ἰούλιος Κλαρετῆ, Ἀκαδημαϊκός,
Πέτρος *Douoluy* καὶ Παῦλος Μαρριετῶν πρόε-
δρος τοῦ κύκλου ὑπὲρ τῆς Προβιγγιανῆς διαλέ-
κτου, εἰς τὸ Παρίσι.

Ταμίας : ὁ κύριος Ἄγγελος Μαρριόνη.

Γραμματεῖς : οἱ κ. κ. Φρειδερίκος *Chorpin*,
καὶ Ἀνδριανὸς Φριζάν.

Τὸ ἄγαλμα τοῦ Φρειδερίκου Μιστράλ θὰ
εἶνε μεγέθυνσις τοῦ προπλάσματος, τὸ ὅποιον
ἔγεινεν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ κ. Α. Μαρριόνη,
ἀπὸ τὸν Θεόδωρον Ριβιέρ. Ὁ προβιγγιανὸς
ψάλτης, παρίσταται ζωηρότατος, μὲ τὴν πλέον
κατασκευαστικὴν στάσιν του καὶ τὸ πλέον σύ-
νηθες κίνημά του.

Ἐνα μόνον πρᾶγμα λείπει πρὸς τὸ παρὸν εἰς
τὸ μνημεῖον αὐτό : ἡ παρουσία τοῦ *Pan-Perdu*
εἰς τὰ πόδια τοῦ Μιστράλ, — τοῦ αἰνιγματικοῦ
ἐκείνου σκύλου, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς βίας ἔγεινεν ἀ-
χώριστος φίλος τοῦ μεγάλου ποιητοῦ. Πολλοὶ
ὅμως φίλοι τοῦ Μιστράλ παρεκάλεσαν τὸν γλύ-
πτην νὰ διορθώσῃ τὴν ἔλλειψιν αὐτὴν. Οὕτω
μετὰ τινος μῆνας, τὸν προσεχῆ Μάϊον ἢ Ἰού-
νιος, ὁ θαύμασιος ποιητὴς συνοδευόμενος ἀπὸ
τὸν σκύλον του, θὰ ἴδῃ ὑψούμενον τὸν ἀνδριάντα
του εἰς τίς *Arles*, εἰς τὴν πλατείαν τοῦ *For-
gum*, εἰς μίαν γωνίαν τοῦ προβιγγιανοῦ αὐτοῦ
ἐδάφους, τὸ ὅποιον ἠγάπησε μὲ τόσον ὠραῖον
πάθος, τὸ ὅποιον ἔψαλλε μὲ τὴν δύναμιν καὶ
εἰς τὸ μέσον τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος χάρις εἰς
αὐτὸν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ συνειδησιν τοῦ ἑαυ-
τοῦ του.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΜΑΓΑΛΗΣ

(Ἀπὸ τῆς *Μιρέγια* τοῦ Μιστράλ)

Δημοσιεύομεν δ' εὐχαρίστως σήμερον
τὸ Τραγούδι τῆς Μεγάλης ἀπὸ τὴν
διάσημον *Μιρέιλ* τοῦ μεγάλου ποιητοῦ, ἡ
ὅποια ἔχει γραφῆ εἰς τὴν ἀγαπητὴν του
προβιγγιανὴν διάλεκτον. Ὁ *Mistral* ὡς γνω-
στὸν ἔλαβε πρόπερσι τὸ ἕξ ἑκατὸν χιλ.

φρ. βραβεῖον Nobel. Τὴν μετάφρασιν ὁ-
φείλομεν εἰς φίλιν ἐκ Κερκύρας συνεργ-
γάτιδα, φέρουσαν γνωστὸν φιλολογικὸν
ὄνομα, ἀλλὰ τηρήσαμεν τὸ ἀνώνυμον.

ὦ Μάγαλή μου ἀγαπημένη,
Στὸ παραθύρι σου ἄκου γλυκειά,
Μιά πατινάδα γλυκοπαιγμένη
Μὲ τὰ ταμποῦρα καὶ τὰ βιολιά !

Λάμπει μ' ἀστέρια ὁ οὐρανός,
Ἐπράϋνε τ' ἀγέρι.
Μὰ χλωρὰ τ' ἄστρια θὰ γενοῦν
Σὰν θὰ σ' ἰδοῦν !

Τὴ πατινάδα τὴ λογαριάζω
Σὰν τῶν κλαριῶν τὸ μουρμουριό !
Μέσα στὴ θάλασσο πάω καὶ φωλιάζω,
Φεύγω καὶ χέλι θε νὰ γενῶ !

ὦ Μάγαλή μου σὰν γενῆς
Στὸ πέλαο ψάρι,
Θὲ νὰ σὲ πιάσω σὰν γενῶ
Φαρᾶς ἐγώ.

Φαρᾶς ἂν γένης γιὰ νὰ πιάσης
Τὸ δίχτυ σου ἄδειο θε νὰ βορθῆ,
Πουλι θὰ γίνω, δὲν θὰ μὲ φτάσης,
Θὲ νὰ πετάξω στὴν ἐξοχή !

ὦ Μάγαλή μου σὰν γενῆς
Πουλι τ' ἀγέρα,
Ὁ νυνηγὸς θε νὰ γενῶ
Νὰ κυνηγῶ.

Ὅταν τὰ βρόχια θὰ ῥθης νὰ οἷξης
Εἰς τὰ περδίκια, στὸν κοτσυψό.
Ἐγὼ ἀγριολούλουδο ποῦ δὲ θὰ σμῆξεις,
Μέσα στὸν κάμπο θε νὰ κρυφτώ.

ὦ Μάγαλή μου ἂν θὰ γενῆς
Ἡ μαργαρίτα,
Θὰ σὲ δροσίζω, σὰν γενῶ
Νερό ἐγώ.

Σὰν ἐσύ γίνεις νερὸ δροσάτο
Μακρυὰ σου ὀλόγοργα φεύγω κ' ἐγώ,
Γνέφι μεγάλο, κινᾶω τρεχάτο
Κι' ὡς τὴν Ἀμέρικα γοργοπετῶ !

ὦ Μάγαλή μου σὰν θὰ πᾶς
Μακρυὰ στὴν Ἴντια
Θαλάσσιο ἀγέρι θὰ γενῶ
Νὰ σὲ βαστώ.

Μπάτης κι' ἂν πνέψης θαλάσσιος,
[μόνη,
Ἐγὼ θὰ φύγω 'σ ἄλλη μεριά :
Τοῦ Ἥλιου τοῦ ὀλότρουανου ποῦ πᾶ-
[γους λυώνει,
Θὲ νὰ φλογίζω ὀχτιδοβολιά !

Ἄντιφεγγίδα σὰν γενῆς
ὦ Μάγαλή μου,
Βοστέρι πράσινο ἂν γενῶ
Θὲ νὰ σὲ πιῶ !

Βουτέρι αν ἴσως θάσαι κρυμμένο
Σὲ χαμοκλάδια, γλυστράω κρυφά,
Φεγγάρι ὀλόγιωμο θὰ νυχτογαίνω,
Τοὺς μάγους φέγγοντας μαγευτικά.

Γαλανοφέγγαρο αν γενῆς
Ὡ Μάγαλή μου,
Θὰ σὲ σκεπάζω, σὺν γενῶ
Γλυκειά ἄχνη ἐγώ!

Μ' αν ἴσως κι' εἶμαι καταχνιασμένη,
Δὲν θὰ μὲ σκάσης ἐσύ γι' αὐτό.
Σὲ ρόδο ἀπάρθενο, παραλλαγμένη,
Θὰ ὠμορφοανοίγω μὲς στὸ δέντρο!

Τ' ὠμορφο ρόδο σὺν γενῆς,
Ὡ Μάγαλή μου,
Ἡ πεταλούδα θὰ γενῶ
Νὰ σὲ φιλῶ!

Ποτὲ δὲν θάσαι μὲ μένα ὀμάδι,
Κι' ἄς τρέχεις τόσο μὲ τόση βιά!
Ἐγὼ σ' ὀλόπυκνο, μαῦρο λαγκάδι,
Μὲ φλουδοντύνει βαλανιδιά!

Θλιμμένο δέντρο σὺν γενῆς
Θὰ σ' ἀγκαλιάζω
Φοῦντα κισσοῦ, σὺν θά, γενῶ
Μάγαλη ἐγώ!

Ἄν θὰ θελήσης νὰ μ' ἀγκαλιάσης
Παλὰ θ' ἀδράξης βαλανιδιά...
Στὸ μοναστήρι ὁ τρανὸς Ἄν Βλάσης,
Θὰ μ' ἔχῃ ὀλόλευκη καλογρηιά!

Καλογρηοῦλα σὺν γενῆς
Ὡ Μάγαλή μου,
Πνευματικὸς θεὸς νὰ γενῶ,
Θὰ σ' ἀγροικῶ!

Ὅταν ταῖς ἄγαιες ἀποκοιτήσης
Μοναστηρόπορταις σὺ νὰ διαβῆς,
Καλόγρηαις γύρω μου θεὸς ν' ἀντικρύσης...
Γιατὶ σὲ σάβανο θεὸς νὰ μὲ βρῆς!

Γλυκειά μου Μάγαλη, ἡ φτωχὴ
Νεκρὴ κι' αν γένης,
Ἡ γῆς λοιπὸν θὰ εἶμαι ἡ πιστή,
Θὰ σ' ἔχω κεῖ!

Πῶς δὲν μοῦ κραίνεις πιά για παιγνίδι,
Τώρα νὰ νοιώθω ἀρχινῶ κι' ἐγώ...
Νὰ τὸ γυαλένιο μου δαχτυλίδι,
Ὡμορφονιέ μου, θυμητικό!..

Ὡ Μάγαλή μου, τί χαρά...
Μὰ μόλις σ' εἶδαν,
Μάγαλη κύττα τί χλωμά,
Τ' ἄστρια ψηλά!

(Ἀπὸ τὸ προδηνγκιακό).

Ἄμορνλιδα.

ΟΥΓΟΣ ΦΩΣΚΟΛΟΣ

Γ'.

Κατὰ τὸ 1908 εὐρίσκομεν τὸν Φώσκολον εἰς Πάδοβα, καθηγητὴν τῆς Ἰταλικῆς ρητορικῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Ἐπειδὴ κατ' ἐπανάληψιν εἶχε δώσει ἀφορμὰς νὰ θεωρητῆται ὑποπτος εἰς τὸν Ναπολέοντα, αἱ ἀρχαὶ τῆς Πάδοβας τοῦ εἶχαν ὑποδείξει ὅτι θὰ ἦτο καλὸν εἰς τὸ ἐναρκτήριον μάθημά του νὰ περιποιηθῆ ὀλίγον τὸν Ναπολέοντα, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τότε συνήθειαν. Διὰ νὰ τὸν πείσουν μάλιστα, τοῦ ἔδωκαν νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι θὰ τοῦ ἐδίδοτο ἀμέσως τὸ παράσημον τῆς λεγεῶνος τῆς τιμῆς.

Ἄλλ' ἐνῶ ἐπεριμένετο ἐγκώμιον πρὸς τὸν Ναπολέοντα, ὅλοι οἱ πρρευρεθέντες εἰς τὸ ἐναρκτήριον αὐτὸ μάθημα ἔμειναν κατὰπληκτοὶ δι' ὅσα εἶπεν ὁ νέος καθηγητής. Ὅμιλῶν περὶ τῶν ἀρχῶν καὶ περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς φιλολογίας, ἐτόνισεν ἰδιαιτέρως τὰ τῶν πολιτικῶν καὶ ἠθικῶν καθηκόντων τῶν συγγραφέων καὶ τῆς εὐγενοῦς ἀποστολῆς των, ὅταν εὐσυνειδήτως ἐκτελοῦν τὸ ἔργον των. Ἐξώρριζε δὲ τὴν Ἰταλικὴν νεότητα νὰ ἀγαπήσῃ τὰ γράμματα διὰ τὰ γράμματα καὶ νὰ μελετᾷ ὑπὲρ πάν ἄλλο τὴν ἱστορίαν τῆς πατρίδος των, τοὺς βίους καὶ τὰ ἔργα τοῦ Δάντε, τοῦ Μακιαβέλλη, τοῦ Γιλιαίου καὶ τοῦ Τάσσου. Νὰ ἀναζητήσουν, προσευχόμενοι ἐπὶ τῶν τάφων των, διδάγματα πατριωτισμοῦ ἀπὸ τοὺς μεγαλοφυεῖς ἐκείνους ἄνδρας, οἱ ὅποιοι ὑπέστησαν διωγμούς, μαρτύρια, ἐξορίας καὶ στερήσεις, καὶ ἀπὸ τὰς φυλακῆς των ὑπέβησαν τὸ ἅγιον πῦρ τῆς ἀγάπης τῆς πατρίδος, τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δόξης, τὴν ὁποίαν ἐκληροδότησαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἡ νεότης ἐνθουσιάσθη ἀπὸ τα ὠραία αὐτὰ λόγια, ἐχειροκρότησε μὲ παραφορὰν τὸν ρήτορα, ἐνῶ οἱ ἀντιπροσωπεύοντες τὰς ἀρχὰς τῆς πόλεως καὶ τὸν αὐτοκράτορα ἀπεσύρθησαν ἀπελπισμένοι. Διότι ὁ Φώσκολος ὄχι μόνον δὲν ἀνέφερε τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοκράτορος ἢ τῶν πριγκήπων ἢ οἷας δῆποτε ἀρχῆς, ἀλλὰ καὶ ἐξῆρεν ἀκριβῶς τὸ ἔργον ὅλων τῶν μεγάλων καὶ ἐπαναστατικῶν πνευμάτων τῆς Ἰταλίας. Μετ' ὀλίγους μῆνας ἡ ἔδρα τῆς ρητορικῆς καθηγεῖτο εἰς ὅλα τὰ πανεπιστήμια τῆς Ἰταλίας καὶ ὁ Φώσκολος ἀπεσύρετο εἰς τὸ Borgo-Vico τοῦ Κόμου, ὅπου ἔγραψε μεταξὺ ἄλλων τὸν Αἶαντα. Ὁ Αἶας ἐπαίχθη εἰς τὸ Μιλᾶνον, ἐθεωρήθη ὑποπτος καὶ ἐπροκαλεσε τὴν ἐξορίαν τοῦ ποιητοῦ.

Φίλοι τοῦ ἰσχυροὶ εἰς τὴν πολιτικὴν ἐπενέβησαν καὶ ἡ ἐξορία περιωρίσθη διὰ τὴν πόλιν

τοῦ Μιλᾶνου μόνον. Μετέβη τότε εἰς τὴν Φλωρεντίαν, ὅπου μεταξὺ ἄλλων ἔγραψε καὶ μίαν τραγωδίαν μεσαιωνικῆς ὑποθέσεως, τὴν Ricciarda.

Ὅταν οἱ Αὐστριακοὶ κατέλαβαν τὸ Μιλᾶνον ὁ Φώσκολος ἐπέστρεψε, τοῦ ἔγειναν δὲ καὶ προτάσεις νὰ ἀναλάβῃ τὴν διύθυνσιν ἐνὸς νέου φιλολογικοῦ περιοδικοῦ. Οἱ ἐχθροὶ τοῦ ἠθέλησαν νὰ τοῦ ἀποδώσουν φιλοαυστριακὰ αἰσθήματα, ὅποτε ἀπογοητευμένος ἔφυγε διὰ τὴν Ἑλβετίαν. Ἐκεῖ ἐδημοσίευσεν νέον ἔκδοσιν τοῦ Jacopo Ortis καὶ μίαν λατινικὴν σάτυραν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν του. Ἀπὸ τὴν Ἑλβετίαν μετέβη ἔπειτα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου ἀμέσως ἔγεινε φίλος καὶ οἰκεῖος τῶν μεγαλειτέρων Ἀγγλων συγγραφέων καὶ ποιητῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ὁ John Russel, ὁ Brougham, ὁ Byron, ὁ Campbell καὶ ὁ Moore ἦσαν οἱ καθημερινοὶ τοῦ σύντροφοι. Ἐγραφεν ἐκεῖ εἰς τὰ μεγαλιτέρα φιλολογικὰ περιοδικά, καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἐξέδωκε εἰς Ἀγγλικὴν γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν ἔγραφεν ὅπως καὶ τὴν Ἰταλικὴν, τοὺς Σοφοὺς ἐπὶ τοῦ Πετράρχου, τὸν Ἰστορικὸν λόγον τοῦ ἐπὶ τοῦ Δεκαμήρου τοῦ Βοκακίου τὸν Ἰστορικὸν λόγον τοῦ ἐπὶ τοῦ κειμένου τοῦ Dante ἐν ἀπὸ τὰ σοφώτερα ἔργα του. Μεταξὺ τῶν ἔργων του εἶναι καὶ ἡ μετάφρασις πολλῶν ποιημάτων τῆς Ἰλιάδος. Τελευταίως εἶχεν ἀρχίσει καὶ μίαν ἔκδοσιν τοῦ Dante μὲ σχόλια καὶ ἐρμηνείας, τὴν ὁποίαν ὅμως δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ. Ἀπέθανεν εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ζωῆς του, μόλις πενήντα ἐτῶν μὲ ὑγίαν κατεστραμμένην πρόωρα καὶ ἀπὸ τὴν ἀτακτὴν ζωὴν καὶ τὰς καταχρήσεις ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν πάλην καὶ τοὺς πολιτικοὺς διωγμούς. Σπάταλος, ἀκατάστατος, ἀλκολικὸς εἰς τὸ τέλος ἀπέθανεν οἰκονομικῶς στενοχωρημένος εἰς τὸ Λονδίον τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1827.

Ἀπὸ τὸ Λονδίον ἐτήρησε τακτικὴν ἀλληλογραφίαν εἰς Βενετίαν μὲ τὴν Ἰσχυρῆσαν Θεοτόκῃ Ἀλμπρίτσι, τὴν ὁποίαν ἐθαύμαζε καὶ ἡ ὁποία τὸν ἐκράτει ἐνήμερον ὅλων τῶν συμβαινόντων τῆς Βενετίας. Ἡ ἀλληλογραφία αὐτὴ κατέχει ἕνα ὀλόκληρον τόμον εἰς τὰ ἔργα του.

Τῷ 1871 ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις ἐζήτησε τὴν ἀδειαν νὰ μεταφέρῃ ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν τὰ ὄσπια τοῦ μεγάλου τῆς ποιητοῦ, τὰ ὁποῖα ἐτάφησαν εἰς τὸν ναὸν τῆς Santa Croce τῆς Φλωρεντίας, ὅπου εἶναι τὰ ὄσπια ὅλων τῶν μεγάλων Ἰταλῶν καλλιτεχνῶν. Καὶ κατὰ τὸ 1885 ἰδρύθη μνημεῖον εἰς τὸν Φώσκολον διὰ συνεισφορᾶς κοινῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβαν μέρος ὅλοι οἱ μαθηταὶ τῶν Ἰταλικῶν σχολείων, ἀπὸ τῶν κατωτάτων μέχρι τοῦ Πανεπιστημίου.

Ο ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΜΟΥΜΙΑΣ

Στὴν ἱερατικὴ αὐτὴ στάσι μου, ξαπλωμένη μέσα στὴν ξυλένια λάρινακα ποῦ μοσκοβολᾷ ἀκόμη ἀλόη καὶ νάρδο, ὄνειρεύομαι τὴ ζωὴ τὴν ὠραία ποῦ περνοῦσα στῆς ὄχθες τοῦ Νεῖλου, σὺν ἡμουνα νέα...

Λεγόμενα Σίστρα καὶ ὁ πατέρας μου ἦτονε ὁ μέγας ἱερεὺς τοῦ Ἄνουβι. Κάθε φεγγάρινη βραδυὰ κατέβαινα στὸν ποταμὸ, τὴν ὥρα ποῦ κοιμοῦνται οἱ κροκόδειλοι, καὶ προσπαθοῦσα νὰ μαντέψω ἀπ' τὸ φλοῖσβο τοῦ νεροῦ, ἂν θὰ γυρίσῃ νικητὴς ἀπ' τὴν αἰθιοπία ὁ Ἀμένοφις, ὁ ἀγαπημένος μου...

Ἦρθε καιρὸς ποῦ πέθανε ὁ μέγας ἱερεὺς τοῦ Ἄνουβι. Ἦρθε καιρὸς ποῦ ἔθαψαν τῆς Σίτρας τῆς παρθένας τὸ κορμὶ ἀνάμεσα στὰ φοινικόδενδρα τῆς ὄσσης. Γκρεμίστικαν τὰ ἱερά, οἱ πυραμίδες ἐρημάχησαν, ἔκαψαν, ἔσπασαν, ἔκαναν στάχτη τὴν τριγύρω γῆ, τὰ χρόνια τὰ καινούργια...

Μὰ ὅμως μέσα ἀπὸ τὰ κοκκαλιασμένα στήθια μου—φώναξε σὺ ποῦ μόνος μὲ καταλαβαίνεις ἀπ' αὐτοὺς ἐδῶ—ὅτι κανεὶς δὲν μπόρεσε νὰ μοῦ ἀρπάξῃ τὴν καρδιά μου, ποῦ θυμᾶται τοῦ Ἀμένοφι τὴν ὠμορφιά καὶ λαχταρᾷ τὸ νυφικὸ τῆς Τύρου πέπλο, μὲ τοὺς κευτημένους ρόδινοὺς λωτούς...

Η. ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗΣ

UNTERM-WEISSEN BAUME SITZEND

Κάτω ἀπ' τὸ δέντρο τὸ ξερὸ
ἀκοῦς ἀέρας νὰ σφουρίζῃ.
κ' ἀπάνω σου ὁ οὐρανὸς
μὲ μαῦρα σύννεφα γεμίζει.

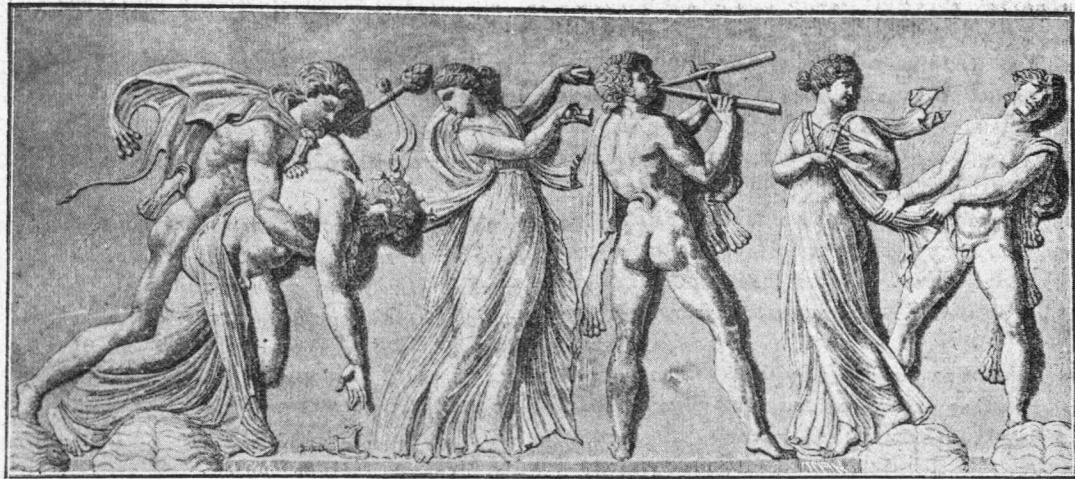
Νεκρὰ εἶν' ὅλα γύρω σου
οἱ κάμποι ὅλοι γυμνωμένοι...
Χειμῶνας ἔξω, μέδα σου,
καὶ ἡ καρδιά σου παγωμένη

Ἐμπρὸς σου, κάτω ἔξαφνα
πούπουλο ἄσπρο δὲ τρομάζει
σοῦ φαίνεται, τὸ χιόνι τοῦ
τὸ δέντρο ἀπάνω σου τινάζει.

Δὲν εἶνε χιόνι, ἐννοια σου!
καὶ σὺ τὸ βλέπεις σὲ λιγάκι
μόν' εἶνε τῆς ἀμυγδαλιᾶς
πρῶτο ἄσπρο λουλουδάκι.

Ἄχ! τί μαγεῖα εἶν' αὐτὴ!
μέσ' ἔς τὸ χειμῶνα βλέπεις Μαν,
τὸ χιόνι ἄνθος γίνεται,
καὶ ἡ καρδιά... ξαναγαπάει.

(Ἀπὸ τὰ τραγούδια Ἐρρίκου Χάινε, κατὰ μετάφρασιν Ἀγγέλου Βλάχου)

ΕΟΡΤΗ ΔΙΟΝΥΣΙΩΝ

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΣΠΑΣΙΑΣ

Μαθήτριάι και Ἀλκιβιάδης.

Ἀλκιβιάδης. Λοιπὸν ἤρξα τρόπον νὰ διασκεδάσωμεν, χωρὶς κανεὶς νὰ μάθη ποῖαι εἴσθε. Δὲν θὰ λάβω μέρος εἰς τὰ Ἐλευσίνια, ἀλλ' εἰς τὰ Διονύσια. Εἰς τὸ ἔργον μου θὰ προηγηθῇ ἀκολουθία παρθένων κανηφόρων. Ὅλοι θὰ φοροῦν προσωπεῖα, καθὼς συνειθίζεται εἰς τὴν ἑορτὴν αὐτήν, καὶ αἱ Βάκχαι καὶ αἱ Μαινάδες θὰ ἀκολουθοῦν ὀπίσω μὲ φωνάς, μὲ τραγούδια, μὲ θόρυβον. Αἱ τῆς πρωτοπορείας θὰ εἶναι αἱ ἄγναι παρθένοι, αἱ προσφέρουσαι δῶρα εἰς τὸν θεὸν τῆς τρέλλας καὶ τῆς χαρᾶς, αἱ ὁποῖαι περιορίζονται μόνον εἰς ἰδανικὴν λατρείαν. Αἱ ἄλλαι αἱ ἀκολουθοῦσαι τὸ ἔργον μου ἡμίγυμναι, μὲ τὰ μαλλιά κάτω καὶ στεφανωμέναι, μὲ ἀμπελλόφυλλα θὰ εἶναι αἱ ἱέρειαι τοῦ θεοῦ. Τὸ ἔργον θὰ εἶναι ὅλο στυλισμένον ἀπὸ κλίμακα καὶ σταφύλια ψεύτικα καὶ ἐγὼ ἐπάνω εἰς ἕνα χρυσοῦν θρόνον θὰ προσφέρω εἰς χρυσᾶ ποτήρια χρυσοῦν κρασί εἰς τοὺς πανηγυριστάς. Εἰς τέσσαρα ἄλλα ἔργα θὰ παριστάνονται αἱ μουσαι τοῦ χοροῦ τοῦ ἔσματος καὶ τῆς μουσικῆς. Σὺ, Μυρτώ, θὰ εἶσαι ἡ Μελπομένη, σὺ Θεοδότῃ ἡ Τερψιχόρῃ καὶ ἡ Κλειώ ἡ Θάλεια. Ἐπάνω εἰς χρυσοῦς θρόνους μὲ χρυσῆς λίρες καὶ κιθάρες θὰ συνοδεύετε τοὺς χοροὺς τῶν νυμφῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ χορεύουν καὶ θὰ τραγουδοῦν γύρω σας.

Θὰ ὑπάγωμεν κατὰ τὴν σειρὰν αὐτὴν εἰς τὸ χωρὶ τῶν Ἐλευθερῶν, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ θὰ συνοδεύσωμεν τὸ διὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς μεταφερόμενον ἄγαλμα τοῦ Ἐλευθερέως Διονύσου.

Εἰς τὸν Κερκαμεικὸν ὄπου θὰ γείνη ἡ ἑορτὴ ἐκράτησα διὰ τὴν ἰδικὴν μας παράστασιν μεγάλην ἔκτασιν, ὅλοι θὰ φέρωμεν προσωπίδας χρυσαῖς, αἱ ὁποῖαι θὰ σκεπάζουν τὰ πρόσωπά μας ἀπὸ τὸ μέτωπον ἕως τὸ στόμα.

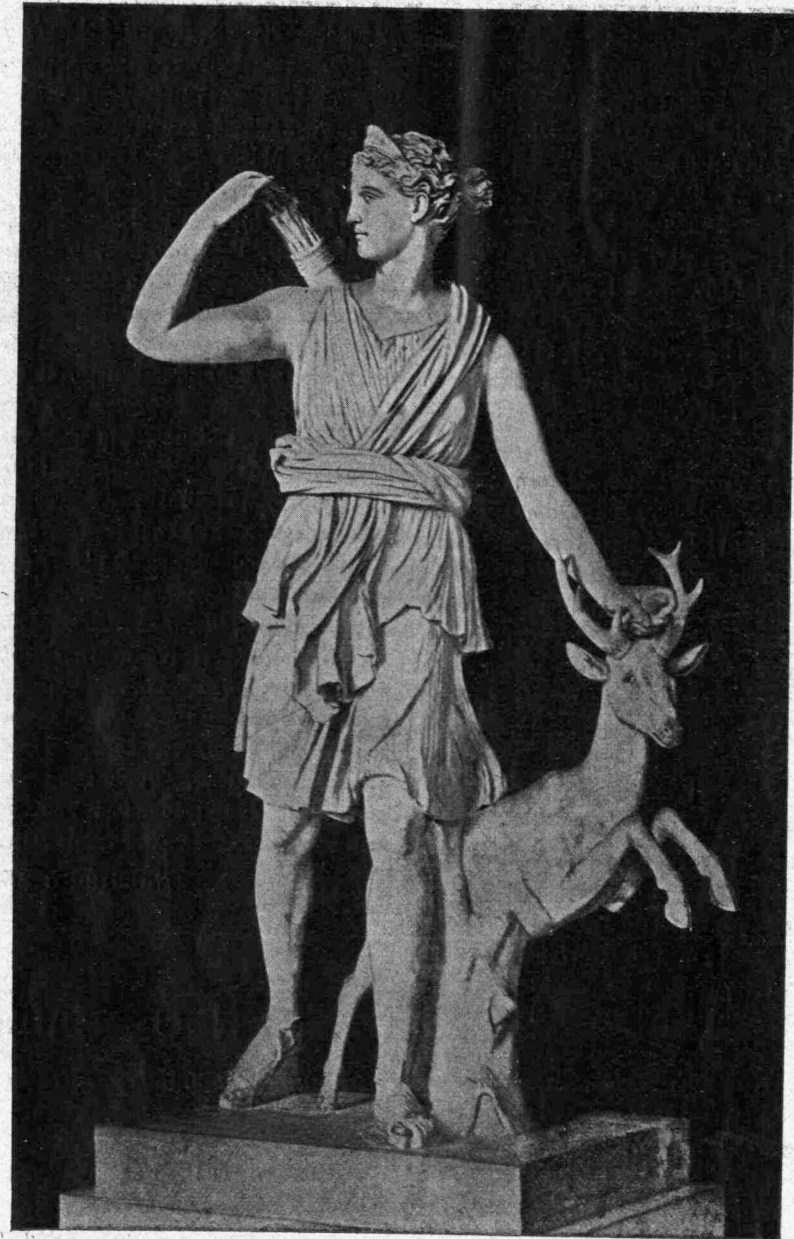
Θεοδότῃ. Εὐγε, Ἀλκιβιάδη. Εἶσαι βέβαια μοναδικὸς διὰ καλλιτεχνικὰ διασκεδάσεις. Κανεὶς δὲν θὰ μάθη ποῖαι εἶναι αἱ μουσαι καὶ ἡμεῖς θὰ χαρῶμεν καὶ θὰ τραγουδήσωμεν καὶ θὰ διασκεδάσωμεν. Ἄρα γε ἡ Ἀσπασία δὲν θὰ θελήσῃ καὶ πάλιν νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ;

Ἀλκιβιάδης. Ἄλλ' ἡ ἰδέα τῆς παραστάσεως εἶναι τῆς Ἀσπασίας. Ποῖος ἄλλος ἠμποροῦσε νὰ ἔχῃ τόσο ἐπιτυχημένην ἰδέαν μεταμφιέσεως τῶν ὠραιτέρων κοριτσιῶν τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τὴν Ἀσπασίαν; Νομίζω μάλιστα ὅτι ἡ εἰκὼν θὰ συμπληρωθῇ καὶ μὲ ἕνα ἔργον Δήμητρος, τῆς ὁποίας ὁ θρόνος θὰ εἶναι ὅλως ἀπὸ χρυσᾶ στάχυα καὶ ἡ ὁποία θὰ ἀνοίγῃ τὴν ἑορτὴν. Καὶ ἡ Δήμητρα . . .

Μυρτώ. Θὰ εἶναι ἡ Ἀσπασία. Θαυμάσια, Ἀλκιβιάδη. Πολὺ καλά. Θὰ ἀνακτήσωμεν λοιπὸν καὶ πάλιν τὴν παλαιὰ μας φαιδρότητα. Ὁ Περικλῆς θὰ τὸ μάθῃ;

Θεοδότῃ. Γιατὶ ὄχι. Ἐξέρετε ὅτι ἡ Ἀσπασία δὲν ἀγαπᾷ νὰ κρύπτῃ τίποτε ἀπὸ τὸν Περικλέα. Ἐπειτα μήπως δὲν εἶναι θρησκευτικὴ ἑορτὴ αὐτὴ καὶ μήπως αἱ γυναῖκες ὅλων τῶν τάξεων καὶ ἀπὸ εὐσέβειαν συχνὰ δὲν λαμβάνουν μέρος εἰς τὰς ἑορτάς τοῦ Διονύσου;

Ἀλκιβιάδης. Θὰ λάβῃ μέρος καὶ ὁ Σοφοκλῆς εἰς τὸ ἰδικόν μου ἔργον. Θὰ εἶναι ὁ Διό-

Η ΑΡΤΕΜΙΣ

νυσος και ἐγὼ ὁ Βάκχος. Εἰς στίχους ὠραίους ἐκείνος θὰ ἱστορήσῃ τὰς κατακτήσεις τοῦ Διόνυσου ἀπὸ τὰς Ἰνδίας ἕως τὰ πέρατα τῆς γῆς. Καὶ θὰ ψάλλῃ τὸ βασιλεῖον τῆς εὐθυμίας καὶ τῆς χαρᾶς. Τὰ ἄρματα ἐτοιμάζονται εἰς τὴν ἑπαυλὴν τοῦ ἀπὸ ἑκατὸν ἐργάτας καὶ τοὺς κλιτικότερους τῶν Ἀθηναίων διακοσμητάς.

Μυρτώ. Ὡστε θὰ θερισθῇ καὶ πάλιν τὸ περιβόλι τοῦ. Καὶ δὲν θὰ μείνουν οὔτε ῥόδα, οὔτε μενεξέδες, οὔτε ἄνθη πολύτιμα τῶν τροπικῶν. Ἐγὼ θέλω τὸ ἄρμα μου καὶ τὸν θρόνον μου στολισμένον ἀπὸ κισσοῦς καὶ νούφρα.

Ἀλκιβιάδης. Νούφρα! Τρελλάθηκες; Ὅλες ἢ μικρολίμνες τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν χωριῶν ἀνθερισθῶν δὲν θὰ μᾶς δώσουν τόσες νύμφες τοῦ νεροῦ. Πάρε ῥόδα κόκκινα, τρελλά, σύμβολα τῆς τρελλας καὶ τῆς μέθης κι' ἄφες τὰ νερολούλουδα νὰ φωτίζουν τὰ βάρη τῶν νεκρῶν νερῶν.

Ἀσπασία. Λοιπὸν πῶς σὰς ἐφάνη ἡ ἰδέα μου! Δὲν ἤθελα νὰ σὰς στερήσω τὴν χαρὰν μιᾶς ὠραίας ἐορτῆς. Ποῖος ξέρει; Ἴσως θὰ εἶναι ὁ τελευταῖος χρόνος ποῦ ὁ Διόνυσος θὰ ἐορτασθῇ εἰς τοὺς Ἀθήνας μὲ χαρὰν. Ἴσως θὰ εἶναι ὁ τελευταῖος χρόνος ποῦ ζῆτε μὲ μὲ μὲ.

Μυρτώ. Πάντα θὰ ἐορτάζωμεν μὲ μὲ καὶ πάντα αἰ' Ἀθηναίους μὲς θὰ χαίρωνται καὶ θὰ διασκεδάζουν. Λοιπὸν ὡς Δήμητρα θὰ εἶσαι ἢ θεὰ τῆς γῆς, τῆς γόνιμης, τῆς ζωοδότειρας καὶ τῆς χορταστικῆς. Πῶς σοῦ τερνιάζει, Ἀσπασία, τὸ μέρος τῆς θεᾶς τῆς γῆς!

Ἀσπασία. Ἴσως δὲν ἔχει ἄδικον. Ἐσπεῖρα καὶ γὰρ εἰς τὴν Ἑλλάδα σπόρους τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὠραίου, ἐφύτρωσαν τόσα κάλλη καὶ τόσες ἐμμορφίαι παντοῦ, ποῦ ἀλήθεια εἶμαι ὑπερήφανος διὰ τὸ ἔργον μου.

Θεοδότη. Καὶ ἡμεῖς γιὰ σένα, ὦ μεγάλη Ἀσπασία. . .

Ἀλκιβιάδης. Καὶ ἐγὼ ἀκόμη περισσότερο. Τί! νομίζετε πῶς ἐγὼ θὰ ἤξευρα τόσον τέλειαν νὰ ἔοδεύω τὰ πλοῦτή μου καὶ τόσον ν' ἀγαπῶ τὰ πολυτελῆ κι' ὠραία πράγματα χωρὶς τὴν Ἀσπασίαν;

Ἀσπασία. Ναι, ἀλλὰ ἐσύ, παιδί, σκοπὸν ἔκαμες τῆς ζωῆς σου τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν σπατάλην. Ὅλα πρέπει νὰ γίνονται μὲ μέτρον, ἀκόμη καὶ ἡ λατρεία τοῦ ὠραίου. . . Φοβοῦμαι μάλιστα μήπως καὶ εἰς τὴν παράστασιν αὐτῆν ἔοδεύεις πάλιν περισσότερα ἀπ' ὅσα πρέπει.

Ἀλκιβιάδης. ὦ! μὲ μὲ ἑκατὸ χιλ. δραχμᾶς. Ἄλλ' ἢ παράστασις μὲς θὰ μείνῃ εἰς τὴν ἱστορίαν. Κ' οἱ ξένοι αὐτοὶ καὶ οἱ περίοικοι τῆς

πόλεως θὰ μείνουν ἐκθαμβοὶ ἐμπρὸς εἰς τὸ ὠραῖον θέαμα.

Μυρτώ. Διὰ τὰ ἄρματα μᾶς θὰ δαπανήσωμεν ἡμεῖς.

Ἀσπασία. Ὁ Σοφοκλῆς θέλει νὰ λάβῃ ἐπίσης μέρος εἰς τὰ ἔξοδα. Κ' ἐγὼ μὲ ἔξοδα ἰδικὰ μου τῆς Δήμητρος τὸ ἄρμα ἀναλαμβάνω. Φόρεμα ἔχω κεντημένον ὄλον μὲ στάχρα ἀπὸ χρυσάφι ἀληθινὸ καὶ μὲ λευκάκανθες ἀπὸ μαργαριτάρου. Μόνον ὁ στολισμὸς τοῦ ἄρματος πρέπει νὰ παραγγελθῇ.

Ἀλκιβιάδης. Τὸ ἄρμα ἐτοιμάζεται μὲ μὲ μὲ ἄλλα. Τὰ στάχρα τοῦ ἐστάλησαν σήμερον τὸ πρωῖ, ἀπὸ τοῦ Διοπίθου τοῦ χυτῆριον εἰς ὅλα ἀπὸ μέταλλον λευκὸν καὶ ἐπίχρυσον. Ἐὰ λάμπρῃ μέσα στὴν χρυσὴν αὐτὴν συγκομιδὴν ὀλόχρυσον καὶ σύ, ὅπως ἀρμόζει εἰς τὴν πρώτην καὶ ἐπιφανῆ τῶν Ἀθηναίων ἀρχόντισσαν.

(Εἰσέρχεται δούλη φέρουσα τὸν χρυσοκεντημένον πέπλον). **Ἀσπασία.** Ἰδοὺ τὸ ἔνδυμα. Τὸ ἐπεθεώρησεν ὀλίγον ἢ Κλειώ. Εἶναι πολὺ ὠραῖον καὶ κατάλληλον διὰ τὴν περίστασιν.

(Τὸ βλέπουν ὅλοι). **Ἔ!** ἂν μάθῃ ἢ Κλεονίκη ποῖα θὰ κρύπτεται κάτω ἀπὸ τὸ θεῖον αὐτὸ ἔνδυμα, θὰ σκάσῃ ἀπὸ ζήλεια.

Ἀσπασία. Ἡ Κλεονίκη δὲν θὰ μάθῃ τίποτε, διότι δὲν πρέπει νὰ μάθῃ. Ἡμεῖς θὰ λαμπρύνωμεν μὲ κάλλος καὶ μὲ τέχνην μίαν ἐορτὴν τοῦ λαοῦ, τὴν ἐορτὴν τῆς τρελλῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐθυμίας, διότι ἴσως δοκιμασίαι καὶ λύπαι μᾶς ἀναμένουν. Εἰς τὴν ζωὴν, παιδιὰ μου καὶ τὰς λύπαις ἀκόμη νὰ δεχόμεθα μὲ χαρὰν.

Ναυτικῆ ἢ Φιλόραχος.

Ο ΝΕΟΣ ΕΛΙΚΩΝ

Ju magnis et volucis satis est. Propertius.

Α'.

Εἰς τὸ γραφεῖον Ἕλληνας συγγραφέως ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς τὸν δρόμον νὰ γείνη διάσημος, βαρῆα παραπετάσματα τῆς Τριπόλεως μετριάξουν τὴν μεγάλην ζωηρότητα τοῦ Ἀθηναίου φωτός. Εἰς τὴν μίαν πλευρὰν ἕνα γραφεῖον, τὸ ὁποῖον διακρίνεται περισσότερον διὰ τὴν εὐρυχωρίαν παρὰ διὰ τὴν κομψότητα, καὶ εἰς τὴν ἄλλην ἕνας ἀναπαντικώτατος καναπές. Ἐκατέρωθεν τῆς εἰσόδου δύο βαρεῖαι βιβλιοθήκαι ἐκ μαύρου σκαλιστοῦ ξύλου Ἐπὶ τῆς μιᾶς ἢ προτομῆ τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ, ἐπὶ τῆς ἄλλης ἢ προτομῆ τοῦ Ἰππολύτου Ταίν. Τὰς

γωνίας κοσμοῦν διάφορα τραπεζάκια, φορτωμένα μὲ bibelots, τὰ ὅποια παριστάνουν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἵππότης, οἱ ὅποιοι κάμνουν ἐκδηλώσεις ἔρωτος εἰς ποιμενίδας. Εἰς ἀποστάσεις ἀπ' ἀλλήλων γλάστραι μὲ φυτὰ τῶν τροπικῶν. Ἀπὸ τὰ παράθυρα φαίνονται τὰ πράσινα περιβόλια τῶν Ἀμπελοκήπων.

Μέγα μέρος τῆς μιᾶς βιβλιοθήκης κατέχουν οἱ ζῶντες συγγραφεῖς, δεμένοι εἰς κομψοτάτους τόμους, τὸ ὁποῖον δεῖκνυε τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ οἰκοδεσπότη διὰ τὴν φιλολογοῖαν τῆς πατρίδος του, ἴσως καὶ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ φαίνεται φιλόφρων. Παρακάτω Γάλλοι, Γερμανοὶ, Ἰταλοὶ, συγγραφεῖς, ποιηταί, φιλόσοφοι, ὅλη ἢ παγκοσμιότης τοῦ πνεύματος, τὴν ὁποίαν παρέχει εἰς τὸν ἀνθρώπον ἡ νεωτέρα ἐποχὴ καὶ τὴν ὁποίαν καὶ ἀπαιτεῖ ἐν μέρει. Ἀλλὰ τὰ βιβλία δὲν εἶνε μόνον εἰς τὸ γραφεῖον καὶ εἰς τὰς βιβλιοθήκας· εὐρίσκονται παντοῦ, εἰς τὸν σοφᾶ καὶ εἰς τὰ τραπεζάκια τῆς σάλας, εἰς τὸ μπουφέ τῆς τραπεζαρίας, ὡς καὶ εἰς τὸ καναπέδακι τῆς εἰσόδου. Ἐννοεῖ τις ὅτι ὅλοι ἐδῶ εὐρίσκονται ὑπο τὴν γοητείαν, τὴν ὁποίαν ἀσκέει ἡ διανοητικότης ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι ἐνασχολοῦνται πολὺ μὲ αὐτὴν. Τὸ πρωῖ ἡ κυρία ὅταν εὐρίσκειται στενοχωρημένη τί νὰ διατάξῃ τὴν μαγείρισσαν συλλογίζεται τί φαγητὸν εὐρηκεν εἰς τὸ Βαλζάκ, τὸν ὁποῖον ἐδιάβαζε τὸ βράδυ· ὁ δωδεκαετής υἱὸς των ἤρχισε νὰ συγγράφῃ ἐν μυθιστόρημα. Ἡ μεγαλειτέρα κόρη ἢ ὁποία εἶνε δεκατεσσάρων ἐτῶν καὶ πηγαίνει εἰς τὸ Ἀρσάκειον θαυμάζει μόνον τοὺς Γάλλους συγγραφεῖς καὶ πρὸ πάντων τὸν Οὐγκώ, τοῦ ὁποῖου παρατηρεῖ ὥρας ὀλοκλήρους τὴν προτομὴν, διότι δὲν ἐννοεῖ πῶς ἢ μπορεῖ νὰ εἶνε μεγάλοι ἀνθρώποι, ὅλοι οἱ συγγραφεῖς, οἱ ὅποιοι ἔρχονται καθ' ἡμέραν εἰς τὸ σπίτι των καὶ οἱ ὅποιοι ὁμοιάζουν τόσον πολὺ μὲ τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποῖους συναντᾷ εἰς τὸν δρόμον ἢ εἰς τὴν δειδροστοιχίαν. Ἡ μικροτέρα τέλος ἢ Φόφη, ἢ ὁποία μὲ μὲ εἶνε τεσσάρων ἐτῶν καὶ δὲν εἰξεύρει ἀκόμη νὰ διαβάσῃ, ἀπαγγέλλει ποιήματα τῶν φίλων τοῦ σπιτιοῦ πρὸς μεγάλην διασκέδασιν τῶν ποιητῶν καὶ πρὸ πάντων αὐτῆς τῆς ἰδίας.

Εἰς τὰς πέντε ὅλοι μαζεύονται νὰ πάρουν τὸ συνειθισμένον των τσαί. Εἰς τὸ τραπέζι τῆς τραπεζαρίας ἐπάνω εἰς τὸ λευκὸν λιγὸν τραπεζομάνδουλον εἶνε στημένον τὸ κίτρινον σαμοβάρου, τοῦ ὁποῖου ἀκούεται τὸ θελκτικὸν μουρμούρισμα καὶ γύρω μεγάλα φλυτζάνια ἐκ κωνίης πορσελάνης ὅμοια μὲ μεγάλα ἄνθη λωτοῦ. Σιγά, σιγά συμπληρῶνεται ὁ συνειθισμένος κύκλος τῆς βραδείας. Πρῶτος ἔρχεται ἕνας ποιη-

τῆς γνωστὸς διὰ τὸν θαυμασμόν του πρὸς τὴν ἀγγλικὴν φιλολογοῖαν, περὶ τῆς ὁποίας ἄλλως τε ἔχει γράφῃ σπουδαίας μελέτας, αἱ ὁποῖαι πρὶν νὰ ἐκδοθῶν ἀκόμη, ἔχουν γείνη ὀνομασταὶ εἰς στενὸν συναδελφικὸν κύκλον, θαυμάζει περισσότερο μεταξὺ τῶν ἄλλων ποιητῶν τὸν Σέλλεϋ — ὁ Βύρων εἶνε πάρα πολὺ κοινὸς καὶ δημοφιλῆς δι' ἕνα τόσο μεγάλο πνεῦμα, ὅπως αὐτὸς καὶ κατὰ μίμησιν τῆς Βασιλίσσης Μὰβ τοῦ φιλοσόφου ποιητοῦ ἔγραψεν ἕνα ἔργον τὸ ὁποῖον εἶχε ὡς τίτλον «Πνοὸς» πανθειστικὸν μὲ τὴν προϋπόθεσιν ἑνὸς παγκοσμίου πνεύματος διαπνεύοντος τὴν φύσιν. Τὸ ἔργον ἐθεωρήθη ψυχρὸν καὶ σκοτεινὸν καὶ ὁ μόνος θαυμαστής τοῦ βιβλίου ἔμεινε ὁ συγγραφεὺς ὁ ἴδιος.

Πρόωρος κατάχρησις φιλοσοφικῶν μελετῶν ἔκαμε τὸ πνεῦμα του μελαγχολικὸν καὶ ἀνήσυχον. Ὁ νεώτατος ποιητῆς εἶνε μόνον εἰκοσιεσσάρων ἐτῶν, δὲν ἐγνώριζε νὰ μετριάξῃ τοὺς ἐνθουσιασμούς του, τὰς λυρικὰς ἐξάρσεις, εἰς τὸ ἔργον του διαδέχοντο αἱ φιλοσοφικαὶ θεωρίαι οὕτως ὥστε δὲν ἔμεινε οὔτε μίαν στιγμὴν καιρὸς εἰς τὸν νοῦν τοῦ ἀναγνώστου νὰ καταλάβῃ ποῦ εὐρίσκειται. Τί ἤθελεν ὅλοι αὐταὶ αἱ μελαγχολικαὶ υκτερίδες τοῦ Βορρά ὑπὸ τὸν διανγῆ οὐρανὸν τῆς Ἑλλάδος.

Κάθηται εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ οἰκοδεσπότη, ὁ ὁποῖος ἅμα τὸν εἶδεν ἀφίνει τὴν ἐφημερίδα τὴν ὁποίαν ἐδιάβαζεν. Κοιτᾷ εἰς τὸ τραπέζι κάθονται καὶ δύο ἀνεψιαὶ τῆς κυρίας, αἱ ὁποῖαι προσεκήθησαν διὰ νὰ ζωογονήσουν διὰ τῆς παρουσίας των τὴν συντροφίαν. Φοροῦν μεταξωτὰ στακτιὰ ὑποκαμισάκια ραιγῆ καὶ ὑψηλὰ κολλάρα σφιγμένα μὲ μὲ πνιγμοῦ Ἐχουν καὶ αἱ δύο ὠραία ἐκφραστικώτατα μαύρα μάτια καὶ τὴν φυσιογνωμίαν μᾶλλον εἶρωνα παρὰ τρυφεράν.

Ὁ οἰκοδεσπότης προσβλέπει εἰρωνικῶς τὸν ἐπισκέπτην καὶ λέγει;

— Πρόσεξε καλὰ μὴ μᾶς ἐπαναλάβῃς καὶ ἀπόψε ὅσα μᾶς ψάλλεις κάθε βράδυ κατὰ τῶν γυναικῶν, διότι θὰ χάσῃς διὰ παντὸς τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνεψιῶν μου.

— Ἄχ, ἄφησέ με, φίλε μου, ἤρχισεν ἐκεῖνος ἐξαπτόμενος· αἱ Ἀθίδες, ὠραία ἀναστήματα, ξετρελλαντικά μάτια, χρύματα ἀβρὰ καὶ διαφανῆ, ἀλλὰ δὲν μᾶς ἐννοοῦν, φίλε μου, δὲν μᾶς ἐννοοῦν, καὶ τὸ χειρότερον δὲν μᾶς διαβάδουν.

Αἱ δεσποινίδες ἀντήλλαξαν βαρυσήμαντον βλέμμα.

— Λὲς νὰ εἴμαστε τόσο κουτές; ἔλεγαν τὰ μάτια τῆς μιᾶς.

— Δὲν τὸ πιστεύω, ἔλεγαν τὰ μάτια τῆς ἄλλης.

“Οἱ ἐγνώριζαν ὅτι ὁ ποιητὴς ἐπρόκειτο νὰ κάμῃ ἕνα πλουσιώτατον γάμον, ἀλλὰ τὴν πρώτην φοράν κατὰ τὴν ὁποίαν παρουσιάσθη εἰς τὴν κόρην τῶν ὀνείρων του ἤρχισε νὰ τῆς ὁμιλῇ διὰ τὸν Γκαίτε. Ἡ δεσποινὴς, ἡ ὁποία ἦτο πολὺ ἔξυπνη, δὲν εἶχε καθόλου διάθεσιν νὰ ἀκούσῃ φιλολογικὴν διάλεξιν, τοῦ ἐγύρισε τὴν ράχιν καὶ ἐπλησίασεν ἕνα φημισμένον valseur, μετὰ τὸν ὁποῖον ἤρχισε νὰ συνομιλῇ διὰ τὸν τελευταῖον χορὸν, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχαν παρευρεθῆ. Τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ ἄφησεν ἀπαρηγόρητον τὸν ποιητὴν ὁ ὁποῖος δὲν ἄφινε περιστάσιν κατὰ τὴν ὁποίαν νὰ μὴ ἐκφράσῃ τὸ μίσος του διὰ τὰς γυναῖκας.

Καὶ τὸ τραπέζι γεμίζει ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Μετ' ὀλίγον ἔρχεται ἕνας διηγηματογράφος ὠχρὸς, μετὰ μελαγχολικὴν φυσιογνωμίαν καὶ ἀμεμπτον παρισυνὴν περιβολήν. Εἰς τὰ βιβλία του περιγράφει περισσώτερον πῶς σκέπτονται καὶ πῶς αἰσθάνονται οἱ ἥρωες παρὰ τί κάμνουν καὶ πῶς φαίνονται. Οὕτως ὥστε οἱ ἥρωες σὰς μένουν τόσο πολὺ ξένοι μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὅπως καὶ πρὸ αὐτῆς, ἀπαράλλακτα ὅπως εἰς μίαν συναναστροφὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ οἰκοδεσπότης θὰ σὰς περιέγραφε λεπτομερῶς τὴν συγγένειαν ἢ ὁποῖα τὸν συνδέει πρὸς τοὺς προσκεκλημένους, χωρὶς νὰ σὰς εἶπῃ καὶ τὰ ὀνόματά των. Εἶνε ὅλοι καὶ δὲν εἶνε κανεὶς.

Πλησίον του κάθηται ἕνας κριτικὸς ὁ ὁποῖος θαυμάζει πολὺ τὴν σκανδιναυικὴν φιλολογίαν καὶ ἐλπίζει νὰ θεωρηθῆ μίαν ἡμέραν ὁ Γεώργιος Μπράντες τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Δανοῦ κριτικὸς ψυχολογεῖ τὰς τάσεις μᾶλλον παρὰ τὰ πρόσωπα, κρίνει τὰ ἔργα ὄχι τόσο ὡς προϊόντα τοῦ συγγραφέως ἀνάλογα πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἀτόμου του καὶ πρὸς τὰς ἰδιαιτέρας περιστάσεις τοῦ βίου του, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς προϊόντα μιᾶς ὀρισμένης ἐποχῆς, ἡ ὁποία λεληθῶς ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ συγγραφέως. Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιθυμεῖ περισσώτερον εἶνε νὰ ἀφήσῃ ὁ ἴδιος ἐποχὴν.

Παρὰ τὴν μεγάλην θετικότητα τῆς κρίσεως μία νότα τρυφερᾶς συγκινήσεως διὰ κάθε ὥρατον καὶ ὑψηλὸν ἔκαμεν ἐντύπωσιν εἰς τὰ ἔργα του καὶ ἔνεκα τῆς μεγάλης ἀντιθέσεως ἐφαίνετο σὰν παραφωνία. Ὁ συγγραφεὺς παρὰ τὴν μεγάλην θετικότητα καὶ τὰς ἀντικειμενικὰς τάσεις τοῦ πνεύματος εἶχε διατηρήσῃ ὅλον τὸν ἰδανισμὸν τῆς καρδίας, ὅπως παθαίνουν ὅλοι εἰς τὸν αἰῶνα αὐτὸν, ὁ ὁποῖος κατέκτησε τὰ πνεύματα, χωρὶς νὰ κατορθώσῃ νὰ προσηλυτίσῃ καὶ τὰς καρδίας.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὁμιλεῖ μετὰ ἕνα νέον ποιητὴν, τοῦ ὁποῖου ἐθαυμάσθησαν τὰ σονέττα διὰ τὸ μεγάλο βάθος τοῦ αἰσθήματος καὶ τὴν λεπτότητα τῆς ἐντυπώσεως.

Ὁ ποιητὴς φαίνεται σὰν νὰ μὴ ἔχῃ καμμίαν συνείδησιν τῶν μεγάλων του ἰδιοτήτων, ἀλλὰ κάθηται σκεπτικὸς καὶ ἀφηρημένος. Ἐνδεδυμένος χωρὶς καμμίαν ἐπιτήδευσιν δεικνύει καὶ εἰς τὴν φυσιογνωμίαν καὶ εἰς τὰς κινήσεις μίαν ἀνησυχίαν ἐσωτερικὴν. Ἐννοεῖ τις πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιδρᾷ ἐπ' αὐτοῦ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος, τοῦ ὁποῖου περιέγραφε καὶ τὰς λεπτοτέρας κινήσεις, ἀπὸ τὸ φτερούγισμα τῆς πεταλούδας ἕως τὴν φρικίασιν τῶν ἀνθέων ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ ζεφύρου.

Ὁ ἀγγολάτρης ποιητὴς ὁμιλεῖ πρὸς τὰς δεσποινίδας διὰ τὴν ποίησιν τοῦ Σέλλεϋ. Ἐνδομύχως ἀναγνωρίζει καὶ ὁ ἴδιος ὅτι ὅσα καὶ ἂν λέγῃ κατὰ τῶν γυναικῶν προῶρισται νὰ τὸν ἐλκύῃ διαρκῶς ἡ αἰωνία γυνή.

Ἄλλ' αἱ δεσποινίδες δὲν γνωρίζουν ἀγγλικά καὶ δὲν ἐνδιαφέρονται διὰ τὸν Σέλλεϋ.

— Ὁ Οὐγκώ, παρατηρεῖ ἡ μία μετὰ δειλίαν, τί ὕψος ἰδεῶν! *Les Orientales*, ποτέ μου δὲν ἐδιάβασα ὠραιότερον πρᾶγμα.

— Ἐχετε ἄδικον, δεσποινίς, ἀπαντᾷ μετὰ ἀγανάκτησιν, δὲν ἐννοῶ τὸν θαυμασμὸν σας. Ἄλλ' αὐτὸς εἶνε ὅλως διόλου ψεύτικος, μεγάλα καὶ φουσκωμένα, λόγια ἀλλὰ κανένα βάθος τοῦ αἰσθήματος, καμμία πρωτοτυπία τῆς ἐμπνεύσεως, κανένα φιλοσοφικὸν σύστημα εἰς τὰς ἰδέας.

Ἡ δεσποινὴς ἡ ὁποία ἐνόμιζεν ὅτι οἱ ποιηταὶ εἶνε μόνον διὰ νὰ συγκινῶν τὰς καρδίας ἀκούει μετ' ἐκπλήξεως ὅτι ὀφείλουν νὰ ἔχουν καὶ φιλοσοφικὰ συστήματα εἰς τὰς ἰδέας καὶ μένει ἀπολιθωμένη ὡς ἡ Νιόβη καὶ ὀλίγον λυπημένη, διότι ἀκούει νὰ κατηγοροῦν μετὰ τόσο πάθους ὅτι αὐτὴ ἡγάπα καὶ ἐθαύμαζεν ἕως τότε.

Ὁ οἰκοδεσπότης ἐπεμβαίνει εἰς τὴν συζήτησιν. Ἄλλοτε νεώτερος καὶ αὐτὸς εἶχε μεμφθῆ πολὺ τοὺς πρεσβυτέρους του συγγραφεῖς καὶ εἶχε γράψῃ φλογερῶτατα καὶ ὑβριστικῶτατα ἄρθρα. Δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ πῶς τὴν ἀληθειαν αὐτὴν τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἐβλεπε τόσο φωτεινὴν πρὸ, αὐτοῦ ὅπως τὸ δύο καὶ δύο κάμνουν τέσσερα, οἱ ἄλλοι δὲν ἤθελαν νὰ τὴν ἴδουν καὶ νὰ τὴν ἐννοήσουν. Ἀργότερα αἱ βαθεῖαι μελέται, ἡ μεγάλη ἐπιτυχία, — διότι εἰς τὰς μεγάλας ψυχὰς ἔχει αὐτὴν τὴν ἐπίδρασιν — ἠλάττωσαν ἐντελῶς τὴν κλίσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀντίδρασιν προϊούσης τῆς ἡλικίας εἶχε γένη ἡρεμος καὶ ἐπιεικὴς δι' ὅλους, ὅπως οἱ μεγάλοι ποταμοὶ εἶνε θορυβῶδεις καὶ ὀρμητικοὶ εἰς τὰς πη-

ὅταν διὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς ἰδέας σου σοῦ χρειάζεται καὶ τὸ ἄσχημον καὶ τὸ εὐτελὲς δὲν θὰ σταυρώσῃ τὰ χέρια πρὸ μιᾶς ἀνοήτου παραδόσεως.

— Ναί, ἀλλὰ παραλογίζεται, εἶνε ὑπερβολικός, περιπίπτει εἰς ἀντιφάσεις.

— Ὅταν ὁμιλεῖ ἀπὸ πνεῦμα ἀντιλογίας, ὅπως σὺ αὐτὴν τὴν στιγμὴν, μετὰ τὴν διαφορὰν, ὅτι αὐτὸς εἶχε πολὺ περισσώτερα νὰ καταπολεμήσῃ, διότι εὐρέθη πρὸ μιᾶς ἀνακαινίσεως ὄχι μόνον φιλολογικῆς, ἀλλὰ καὶ πολιτικῆς καὶ ἐθνικῆς. Κάθε φιλολογικὴ ἐποχὴ ἔχει δύο τάσεις, τὴν μίαν ἀνατρεπτικὴν, τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶνε νὰ δείξῃ τὰς πλάνας καὶ τὰ σφάλματα τῆς προηγούμενης ἐποχῆς, καὶ εἰς αὐτὴν, συνήθως, ὀφείλονται αἱ ὑβρεῖς, αἱ ὑπερβολαί, οἱ παραλογισμοὶ καὶ αἱ ἀκαλαίσθητοι ἀντιθέσεις καὶ μίαν δημιουργικὴν ἢ ὁποία εἶνε καθαρὰ, ἡρεμος, διανυγῆς, βεβαία πλέον περὶ ἐαυτῆς καὶ ἐμφανίζεται συνήθως μετὰ τὸ τέλος τῆς πρώτης περιόδου.

— Ἀδιάφορον, πιθανὸν νὰ ἦτο μέγας ἄλλοτε, ἀπήντησεν ὁ νεαρὸς ποιητὴς, ἀλλὰ τώρα ὁ καιρὸς του πέρασεν, ἦλθεν ὁ ἰδικὸς μας.

— Βλασφημεῖς, παιδί μου!

— Διατί τάχα! Κάθε ἄνθρωπος ἔχει μέσα του μίαν ἐντελέχειαν, δηλαδὴ μίαν σκοπιμότητα, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ ἐκπληρώσῃ, μίαν ἰκανότητα τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ πραγματοποιήσῃ. Διατί τάχα πρέπει κανεὶς νὰ θαυμάζῃ μόνον τί ἔκαμναν οἱ ἄλλοι, καὶ νὰ μὴ προσπαθῇ νὰ δημιουργήσῃ ὁ ἴδιος;

— Ναί, ἀλλ' ὅταν δὲν εἶσαι βέβαιος, ὅτι εἶνε πάρα πολὺ μεγάλη ἡ ἰκανότης αὐτῆ ἢ ὁποία πρόκειται νὰ πραγματοποιηθῆ, μὴ παραβάλεσαι καὶ μετὰ τὸν Οὐγκώ.

Ὁ ἄλλος τὸν ἐκύτταξε μετὰ παράπονον.

— Εἶσαι πάρα πολὺ φοβερὸς, εἶπε καὶ ἐσιώπησε.

Ἡ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΑΝΙΩΝ

γὰς των ἀλλ' ἀπομακρυνόμενοι αὐτῶν γίνονται βαθεῖς καὶ ἡρεμοί. Ἦσαν πρὸ αὐτοῦ ἠνωμένοι ὅλοι οἱ συγγραφεῖς, ὅλοι αἱ «νεαὶ τάσεις» τοὺς ἤκουε νὰ συζητοῦν θορυβῶδως, νὰ παραπονοῦνται ὅτι δὲν τοὺς ἐννοοῦν, νὰ ὑβρίζουν τοὺς ἀντιπάλους των ὡς σκουριασμένους καὶ στενοκεφάλους, ἀλλὰ δὲν συνεκινεῖτο πλέον. Ἐβλεπεν ὅτι αἱ ἰδέαι ἐκάστου ἀνθρώπου ἀποτελοῦν ἕνα μέρος τῆς ψυχῆς του διότι εἶνε τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς προῖόν, καὶ διὰ τοῦτο εἶνε πολλάκις εὐκολωτέρα ἢ θυσία τῆς ζωῆς παρὰ ἡ ἀπάρνησις μιᾶς ἰδέας, καὶ οἱ ἄνθρωποι προτιμοῦν νὰ κλείουν τὰ μάτια των διὰ νὰ μὴ ἴδουν τὴν ἀλήθειαν παρὰ νὰ ἀπαρνηθοῦν τὰς ἰδέας των. Ἦννοεῖ τέλος ὅτι ἰδέας εἶχον καὶ πρὸ ἡμῶν ὅπως θὰ ἔχουν καὶ μετ' ἡμᾶς καὶ ὅτι ὁ κόσμος δὲν ἀρχίζει μετ' ἡμᾶς ὅσον καὶ ἂν φαίνεται θελκτικὴ ἡ ἰδέα αὐτῆ.

— Εἶσαι ἄδικος πρὸς τὸν Οὐγκώ, φίλε μου, εἶπε πρὸς τὸν θαυμαστὴν τοῦ Σέλλεϋ.

— Ἀφῆσέ με, καϋμένε, εἶνε τόσο ψυχρὸς, πεζὸς, ἀπρηχαιωμένος.

— Καὶ ὅμως καὶ αὐτὸς εἰς τὸν καιρὸν του εἶχε τὴν ἰδέαν, ὅτι εἶνε θερμὸς, νέος καὶ πρωτότυπος. Ἦρχετο μετὰ ἕνα σωρὸν ἐπαναστατικῶν ἰδεῶν, προσεπάθησε νὰ καταπολεμήσῃ ὅλους τοὺς ἀνωφελεῖς τύπους καὶ τὴν μακρὰν ἄλυσσον τῶν conventions, τὴν ὁποίαν ὁ δέκατος ὀγδοὸς αἰὼν ἐφόρτωσεν εἰς τὴν γαλλικὴν φιλολογίαν. Εἶνε πολλάκις κακότεχνος, διότι ὀρμᾶται ἀπὸ τὴν ἰδέαν, ὅτι ἡ τέχνη δύναται νὰ λάβῃ καὶ τὸ ἄσχημον καὶ τὸ εἰδεχθὲς ὡς ὑπόθεσιν καὶ νὰ τὸ καταστήσῃ ἐνδιαφέρον. Ἄλλ' αὐτ' αὐτοῦ πόσην ἐλευθερίαν δὲν μᾶς ἐχάρισε καὶ αὐτὸς καὶ ὅλη ἐν γένει ἡ ρομαντικὴ σχολὴ ὅσον ἀφορᾷ τὰς καλλιτεχνικὰς ὑποθέσεις. Βέβαια σήμερον δὲν θὰ πάρης νὰ περιγράψῃς γιὰ γοῦστο ἕνα Κουασιμόδον ἢ ἕνα βάτραχον, ἀλλὰ

Ἡ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΑΝΙΩΝ

Καὶ ὁ καθένας προσπαθεῖ νὰ ὑπερασπισθῆ τοὺς συγγραφεῖς τοὺς ὁποίους ἀγαπᾷ περισσότερο, διότι συμφωνοῦν περισσότερο μὲ τὰς τάσεις του καὶ μὲ τὴν ἰδιοφυΐαν του. Αἱ ἰδέαι πηγαινοέρχονται ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην ὅπως οἱ ἀριθμοὶ γυρῶν τὸ τραπέζι τῆς ρουλέττας τοῦ Μόντε — Κάρλο, καὶ δὲν γνωρίζει κανεὶς ποῖος ἀγωνιᾷ περισσότερο, οἱ χαρτοπαίκτηι γύρω εἰς τὰς περιουσίας ἢ οἱ ἄνθρωποι τοῦ πνεύματος μέσα εἰς τὸ κυνήγι αὐτὸ τῆς ἰδέας. Τὸ βιβλίον ἀποθεοῦται, τὸ βιβλίον κατέχει τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς οἱ ὁποῖοι εἶνε οἱ κύριοί του, ἀλλὰ καὶ οἱ σκλάβοι, του συγχρόνως, διότι δι' αὐτοὺς εἶνε ἡ ζωὴ των, ἀπορροφᾷ τὰς σκέψεις των ὅλας, ἀναμειγνύεται εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς καρδίας των, ἀποτελεῖ τὸ κέντρον τῆς εὐτυχίας ἢ τῆς δυστυχίας των.

Μία τάσις διὰ σοβαρὰν σκέψιν, μία ἀνησυχία δι' ὅλα τὰ θεμελιώδη προβλήματα καλλιτεχνικὰ ἢ κοινωνικὰ δεσπάζει τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν. Δὲν θέλουν πλέον νὰ ζοῦν διὰ τὸ μεγάλο κοινόν, διὰ νὰ χορτάσουν τὴν φιλομάθειάν του ἢ διὰ νὰ τέρψουν τὰς ὥρας τῆς ἀνίας του. Ζητοῦν μίαν νέαν τεχνικὴν μορφήν διὰ νὰ δώσουν εἰς αὐτὴν τὰ καλλιτεχνικὰ των ὄνειρα, μίαν ἐξήγησιν ἔστω καὶ ὑποκειμενικὴν διὰ τὰ ὑστέρια, τὰ ὁποῖα βασανίζουσι τὸ πνεῦμά των. Οἱ γεροντότεροι γελοῦν μὲ τὰς προσπάθειάς των διότι τὰς κρίνουν ὡς ἀπραγματοποιήτους, ἢ διότι, ὅπερ καὶ πιθανώτερον, χωρὶς νὰ θέλουν νὰ τὸ ὁμολογήσουν καὶ αὐτοὶ ὠνειρεύθησαν ἄλλοτε μεγάλα κατορθώματα, τὰ ὁποῖα ἄφησαν ἀργότερα νὰ κοιμηθοῦν.

Καὶ μόνον οἱ νέοι φανατίζονται, οἱ νέοι ζητοῦν μίαν νέαν καλλιτεχνικὴν μορφήν διὰ τὰς ἰδέας των, μίαν νέαν γλώσσαν διὰ νὰ ἐκφράσουν τὰ αἰσθήματά των.

Ἡ μούσα ἢ ἔθνικὴ δὲν συνεκίνει πλέον κανένα μὲ τὰς τόσας ἀποτυχίας. Οἱ ῥωματικοὶ ἔχυσαν τόσα πολλὰ δάκρυα διὰ τὸν ἔρωτα ὥστε δὲν ἔμενον πλέον διὰ τοὺς ἄλλους. Καὶ ἡ ἰδέα, μεταφυσικὴ, αἰσθηματικὴ, ἢ ἠθικὴ, ὑπὸ συμβολικὴν ἢ ὑπὸ ἄμεσον μορφήν ἦτο πλέον ἢ θεὰ εἰς τὴν ὁποίαν ἔθνον οἱ ποιηταὶ τῆς νέας γενεᾶς.

✕

Ὁ κριτικὸς ὁ ὁποῖος θαυμάζει τὴν Σκανδιναυκὴν φιλολογοῖαν ἀναμειγνύεται εἰς τὴν συζήτησιν.

— Καὶ ὅμως, λέγει ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην, δὲν εἰμπορεῖς νὰ ἀρνηθῆς ὅτι ἔκαμαν μεγάλα λάθη οἱ ῥωματικοὶ τὰ ὁποῖα ὄσον καὶ ἂν ἐξηγῶνται ὑπὸ τῶν τάσεων τῆς ἐποχῆς εἶνε πάντοτε λάθη. Ἐδῶσαν παρὰ πολὺ μεγάλην θέσιν εἰς τὸ αἶσθημα καὶ περιεφρόνη-

σαν ὄχι μόνον τὸν κοινὸν νοῦν, ἀλλὰ καὶ τὴν λογικὴν. Ἐπιδεικνύονται φοβερὰ μὲ τὴν περιφρόνησιν τῶν κανόνων τῆς τέχνης καὶ ἐδημιούργησαν εἰς τὸ τέλος ἕνα χάος καὶ ἕνα κυκεῶνα. Διότι ὅσα καὶ ἂν εἴπη κανεὶς καὶ ἡ ποιησις καὶ ὁ πεζὺς λόγος τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς ἀνεξαρτήτως καὶ τῆς τάσεως καὶ τοῦ περιεχομένου, εἶνε πάντοτε τέχνη καὶ ὅταν λείπη ἢ τελειότης τῆς μορφῆς καὶ τὸ ἔντεχνον τῆς πλοκῆς κινδυνεύει νὰ ἀστοχήσῃ ἐντελῶς τοῦ σκοποῦ. Ποιηταὶ καὶ πεζοὶ συγγραφεῖς ἔχουν πρὸ παντὸς τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν τὴν αἰσθητικὴν ἀγωγὴν τοῦ ἔθνους των τὴν διαμόρφωσιν τοῦ καλλιτεχνικοῦ αἰσθήματος τοῦ λαοῦ των. Καὶ αὐτὸ θὰ εἶνε ἴσως τὸ μεγαλειότερον σφάλμα τῶν Ῥωμαντικῶν ὅτι μὲ τὰς ὑπερβολὰς καὶ μὲ τοὺς ἐνθουσιασμούς των, μὲ τὰ φαντάσματα καὶ τὰ νεκροταφεία των ἐλησμόνησαν ἐντελῶς τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν ἀπλότητα καὶ τὴν ἁρμονίαν.

— Καὶ ὁ Ἰψεν σου καὶ ὁ Βυζόρσον εἶνε ἔντεχνον αὐτοί; Μήπως καὶ αὐτοὶ δὲν περιφρονοῦν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον αὐτὸ τὸ ὁποῖον καλεῖται τεχνικὴ οἰκονομία τοῦ δράματος. μήπως καὶ δι' αὐτοὺς οἰαδήποτε ὑποθέσεις δὲν εἶνε ἀρκετὰ καλλιτεχνικὴ, δὲν λαμβάνουν τὰς ὑποθέσεις των ὅλας καὶ τὰ πρόσωπα ἐκ τοῦ καθημερινοῦ βίου τῆς μεσαίας τάξεως, ἢ ὁποῖα ἐν τούτοις δὲν ἔχει κανένα ποιητικὸν ἐνδιαφέρον διότι δὲν ἔχει οὔτε τὸ ἐπιβλητικὸν μεγαλεῖον τῶν ἀνωτέρων τάξεων, οὔτε τὴν τραγικὴν ἀπλότητα τῆς πτωχείας;

— Διαφέρει. Ἡ ἀτεχνεῖα, ἢ ἔλλειψις τῆς προσποιήσεως εἰς αὐτοὺς δὲν εἶνε ἀποτέλεσμα παραφορῶν καὶ ὑπερβολῶν. Ἀποφεύγουν καὶ τὰς πομπώδεις φράσεις καὶ τὸ πολὺπλοκον τῆς situation, διότι αὐτοὶ πρὸ παντὸς ἐπιδιώκουν τὸ χαρακτηριστικόν, τὸ ὁποῖον ἔμπορεῖ νὰ μὴ εἶνε καὶ ὠραῖον κατὰ τὴν κοινὴν ἀντίληψιν, διότι ἀποτελεῖ μίαν ἰδιαιτέραν κατηγορίαν τοῦ ὠραίου. Καὶ διὰ νὰ εἶνε χαρακτηριστικὸν ἐν καλλιτεχνικὸν δημιούργημα πρὸ παντὸς ὀφείλει νὰ εἶνε ἀπλοῦν καὶ ἀφελές. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς μεγάλης ἀπλότητος, χωρὶς ἄλλο στόλισμα παρὰ τὸ βάθος τῶν ἰδεῶν καὶ τὴν ψυχολογικὴν ἀκρίβειαν τῆς motivation διαγράφεται ὁ χαρακτήρ τῶν προσώπων στοιχειώδης, ἀλλ' ἰσχυρὸς καὶ ἀληθής, μὲ τὴν ἐνότητα μιᾶς φυσικῆς δυνάμεως καὶ τὴν ζωηρότητα ἐνὸς φαινομένου.

Μετὰ τὸ Ῥωσικὸν μυθιστόρημα τὸ Σκανδιναυκὸν δράμα εἶνε ἀναμφιβόλως τὸ σοβαροτέρων τεχνικὸν δημιούργημα τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος.

— Ἐλα δά! Ὁ ἐνθουσιασμὸς σου σὲ παρα-

σύρει. Δὲν ἔμπορεῖ νὰ γίνῃ σύγκρισις. Πῶς νὰ συγκριθῆ τὸ μεγάλο βάθος τῆς αἰσθανομένης ἀνθρωπότητος, τὸ ὁποῖον ἔχουν τὰ ἔργα τῶν μεγάλων Ῥώσων μυθιστοριογράφων μὲ τοὺς μεταφυσικοὺς συνδυασμούς τῶν συγγραφέων ποῦ θαυμάζεις. Τὸ Ῥωσικὸν μυθιστόρημα ἔλυσε πρακτικῶς τὰ δύο μεγαλειότερα προβλήματα τὰ ὁποῖα ἔθεσεν ὁ αἰὼν, τὸ πρόβλημα τῆς ἐλευθερίας τῆς βουλήσεως καὶ τὸ πρόβλημα τῶν ψυχολογικῶν βάσεων τῆς ἠθικῆς. Τὸ Σκανδιναυκὸν δράμα ὑπέδειξε μόνον ἕνα σωρὸν κοινωνικὰ προβλήματα, ἀλλ' οὐδενὸς τὴν λύσιν.

— Διὰ τὸν ἀπλοῦστατον λόγον ὅτι αὐτοὶ ἐκτύπησαν εἰς τοὺς κοινωνικοὺς θεσμοὺς καὶ αὐτοὶ δὲν ἔμποροῦσαν παρὰ νὰ ὑποδείξουν τὸ πρόβλημα, ἀλλ' ἡ λύσις πρέπει νὰ ἔλθῃ ἄλλοθεν καὶ κατὰ πάσαν πιθανότητα θὰ ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ. Καὶ ἐπειδὴ ἐδῶ κάθε συζήτησις μένει πάντοτε καθαρῶς διανοητικὴ, δηλαδὴ μία ἀπλή ἀνταλλαγὴ ἰδεῶν, ἢ ὁποῖα δὲν προκαλεῖ ποτὲ τὸν θυμὸν, οὔτε θίγει τὴν φιλοτιμίαν, εἰς τὰς ἐννεα ὄλοι φεύγουν καὶ χωρίζονται ἀγαπητοὶ φίλοι καὶ ἀδελφωμένοι συναδελφοί. Μένει μόνον ὁ γυναικᾶδελφος τοῦ οἰκοδεσπότη τοῦ ὁποῖου δὲν εἶνε οὔτε συγγραφεὺς, ἀλλὰ ἐνδιαφέρεται καὶ διὰ τὴν ποιησιν καὶ διὰ τὴν φιλοσοφίαν καὶ παρηκολούθησε μετὰ προσοχῆς ὅλην τὴν συζήτησιν χωρὶς νὰ εἴπη τίποτε.

Ὅταν ἐφυγαν ὄλοι ἀρχίζει νὰ ὀμιλῇ μὲ τὸν γαμβρὸν του εἰς τὸν ὁποῖον ἐκφράζει τὰς σκέψεις του.

— Πολὺ βαρὺ πρᾶγμα ἢ λογοτεχνία εἰς τὸν καιρὸν μας. λέγει. Πρῶτα εἴξευρε κανεὶς, αὐτὸ εἶνε ποιησις θὰ τὸ αἰσθανθῆ μὲ τὴν καρδιά του, αὐτὸ εἶνε φιλοσοφία θὰ σπάσῃ τὸ μυαλό του μὲ αὐτὴν. Τώρα διαφέρει. Πρέπει νὰ σκοτισθῆς περισσότερο γιὰ ἕνα δράμα τοῦ *Ibsen* παρὰ γιὰ ἕνα ἔργον τοῦ *Εγγέλου*, χωρὶς νὰ ἔχῃ καὶ τὸ δικαίωμα νὰ τὸ ἀρνηθῆς ἐκ τῶν προτέρων ὅπως ἔμπορεῖς νὰ κάμῃς διὰ τὸ δεύτερον.

— Ἡ φιλοσοφία εἶνε τόσον συχνὰ ποιησις, γιὰ τὰ χα καὶ ἡ ποιησις νὰ μὴ εἶνε ὀλίγον φιλοσοφία;

— Καὶ ἔπειτα ὄλοι αὐτοὶ οἱ νέοι μὲ τὰς ὑψηλὰς τάσεις, ὅπως συνειθίζεις νὰ λέγῃς, μού φαίνεται ὅτι ἔφεραν πολλὰ ξένα στοιχεῖα εἰς τὴν φιλολογοῖαν μας. Ὁ Βαλαωρίτης, ὁ Σολωμός, εἶνε ἄλλο αὐτοί. Ἡ ποιησις αὐτῶν ἐξήρητο ἀπὸ τὴν καρδιά τοῦ ἔθνους των.

— Πιθανὸν ἢ μεγαλοφυΐα ἐκείνων νὰ ἦτο περισσότερο ζωηρὰ καὶ αὐθόρμητος, ἢ σημερινὴ τεχνικὴ καὶ βαθεῖα, ἀλλὰ δι' αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι καὶ σήμερον δὲν ὑπάρχουν ποιηταὶ μὲ ἀξίαν. Ἡ μεγαλοφυΐα, λέγει κάπου ὁ Σίλλερ, φαίνε-

ται ζωηροτέρα ὅταν ἐγγίξῃ τὰ ὄρια τῆς ἀγριότητος, ὅπως κάμνουν μεγαλειότεραν ἐντύπωσιν αἱ φλόγες τῆς ἡύρας μέσα εἰς τὸ πυκνὸν σκότος. Ἄλλὰ μὴ νομίσης ὅτι καὶ αὐτοὶ ἦσαν ἐλεύθεροι ἀπὸ ξένας ἐπιδράσεις, εἰς αὐτοὺς ὅμως αἱ ἐπιδράσεις αὐταὶ δὲν φαίνονται, διότι ἡ ποιησις τότε περιορίζετο εἰς τὰ αἰσθήματα, σήμερα εἰσῆλθεν εἰς τὴν σφαῖραν τῆς σκέψεως καὶ οἱ ἄνθρωποι αἰσθάνονται ὄλοι ὅμοια, ἀλλὰ σκέπτονται διαφορετικὰ. Σοῦ φαίνεται μεγάλος ὁ Βαλαωρίτης καὶ εἶναι πράγματι ἀλλὰ μὴ λησμόνης ὅτι αὐτὸς εἶχε εἰς τὰς χεῖρας του ὅλην τὴν πανευρωπαϊκὴν μόρφωσιν, τὴν ὁποίαν τοῦ ἐξασφάλιζεν μία ἀριστοκρατικὴ καταγωγή καὶ μία ὑψηλότερα ἀκόμη ἀνατροφή Μόνον διὰ τῆς προϋποθέσεως μιᾶς μεγάλης μορφώσεως ἦτο δυνατόν εἰς αὐτὸν ἢ τελειοτάτη χρῆσις τῶν θησαυρῶν τῆς δημοτικῆς μας Μούσης.

Δὲν ὑπάρχει ποιητὴς ὅσον μεγαλοφυῆς καὶ ἂν εἶνε, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ ὑπέστη μίαν ξένην ἐπίδρασιν. Δὲν ἔμπορεῖς νὰ ἐνοήσης τὸν Γκαίτε χωρὶς τὸν Σαίξπηρ καὶ τὴν ποιησιν τῶν *Nibelungen* καὶ μετὰ τὸ ταξίδι εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ χωρὶς τοὺς Ἑλληνας καὶ τὸν ἴδιον τὸν Σαίξπηρ δὲν ἔμπορεῖς νὰ τὸν ἐνοήσης χωρὶς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ *Beu Jonson* καὶ τοῦ *Marlow* καὶ ἐν γένει χωρὶς τὰς ἐπιδράσεις τοῦ μεγάλου διὰ τὴν Ἀγγλίαν δεκάτου ἔκτου αἰῶνος.

— Πιθανὸν νὰ ἔχῃς δίκαιον, ἔχω τόσον ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς ἰδέας σου, ὥστε πιστεύω εἰς ὅσα λέγεις. Ἄλλὰ δὲν εἰξεύρω διατὶ μού φαίνονται μεγάλοι ἐκεῖνοι ἐνῶ δὲν ἔμπορῶ νὰ εὔρω μεγάλους τοὺς φίλους σου.

— Διότι αὐτοὺς δὲν τοὺς εἶδες, τοὺς φαντάζεσαι. Δὲν ἔμπορεῖ ποτὲ νὰ εἶνε μεγάλοι οἱ ἄνθρωποι μὲ τοὺς ὁποίους διαγκονίζεσαι εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τὴν δειροστοιχίαν. Ἄλλὰ δύνασαι νὰ ἔχῃς ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν λόγον μου.

Μεταξὺ τῶν φίλων μου ὑπάρχουν πολλὰ ἄξια κεφάλια καὶ τάλαντα ἀληθινά. Πιθανὸν αἱ τάσεις των νὰ εἶνε πολὺ ὑψηλαὶ καὶ μάλιστα προχωροῦν κάποτε εἰς κάποιον σημεῖον ὅπου τὸ κοινὸν δὲν δύναται νὰ τὰς παρακλουθήσῃ καὶ τότε τὰς γυρίζει εἰς τὸ γελοῖον ἀλλ' οὐδέμια ἀμφιβολία ὅτι αἱ τάσεις αὐταὶ ἔπρεπε νὰ διέλθουν καὶ διὰ τῆς φιλολογοῖας μας, ὅπως διήλθον καὶ διὰ τῶν ἄλλων φιλολογοῖων.

— Εἶσαι καὶ σὺ ἀπὸ τὸ κόμμα.

— Σὲ βεβαιῶ ὅτι δὲν εἶμαι ἀπὸ κανένα κόμμα, ἀλλ' αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλήθεια καὶ μόνη ἢ ἀλήθεια.

— Ἐς αὔριον.

— Καλὴ νύχτα.

ΕΥΑ ΝΙΚΗΤΡΙΑ

(Βραβευμένον ἔργον τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας)

Ἄφου ἐτελείωσε τὴν ἐπίσκεψίν της, ἡ κ. Ρονάλδου διὰ τὴν διαφύγη τὸν ἀδιάκριτον ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε παρακολουθήσει, παρεκάλεσε τὴν θυρωρὸν νὰ τῆς φωνάξῃ ἕνα ἀμάξι καὶ ἔμεινε κρυμμένη ἀπὸ μέσῃ ἀπὸ τὴν ἐξώπορτα. Μόλις τὸ ἀμάξι ἐπλησίασεν, ἐπήδησε μέσα ἑλαφρὰ καὶ ἔδωκε εἰς τὸν ἀμαξῆν τὴν διεύθυνσιν τῆς ὁδοῦ Φρίεδλανδ.

Ὁ νέος ὁ ὁποῖος ἐπερπατοῦσε εἰς τὸ ἀπέναντι πεζοδρόμιον, περιμένων τὴν ἐξοδὸν της, εἶδε τὸ ἀμάξι τὴν στιγμήν ὅταν ἔτρεχε πρὸς τὴν διεύθυνσιν τὴν ὁποίαν εἶχε δώσει ἡ Ἑλένη. Ἐμάντευσε ὅτι ἔφερε τὴν ἄγνωστον καὶ ὅτι τὸν εἶχε κοροϊδέψει. Ἐκαμε τότε μὲ τὸ χέρι του ἕνα κίνημα πείσματος, ἐσήκωσε τοὺς ὤμους καὶ εἶπε μὲ βεβαιότητα.

— Θὰ τὴν ξαναῤῷω, μιὰ ὠραία γυναῖκα δὲν χάνεται ποτέ.

Καί, καθὼς τὸ εἶχε ἐλπίζει, δύο ἡμέρες ἀργότερα, συναντήθηκε πρόσωπο μὲ πρόσωπο μὲ τὴν Ἑλένη εἰς τὴν ὁδὸν τῆς Εἰρήνης. Τοῦ ἐφάνηκε ὠραιότερα ἀκόμη. Τὸ θαυμάσιο θερμὸ χρῶμα τῶν μαλλιῶν της τοῦ ἐκτύπησε στὸ κεφάλι σὰν ἡλίασις. Τὴν ἐκύτταξε μὲ φλογερὰ μάτια, ἀλλ' αὐτὴ ἐφάνηκε ὅτι δὲν τὸν ἔβλεπε. Ἄφου ἐπερπάτησε μερικὰ μέτρα εἰς τὴν ἐναντίαν διεύθυνσιν, ἐγύρισε πίσω καὶ ἄρχισε νὰ τὴν ἀκολουθῇ. Τὸ αἰσθάνθηκε καὶ ἐκολακεύθηκε καὶ πάλιν καὶ χωρὶς νὰ βιασθῇ ἐξηκολούθησε τὸν περίπατόν της, εἰσῆλθε εἰς τὴν λεωφόρον τοῦ Καπουσίνων καὶ ἀνέβηκε τὴν Βασιλικὴν ὁδόν. Ἐσκόπευε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ἀλλὰ βλέπουσα ὅτι ὁ ξένος τὴν ἀκολουθοῦσε καὶ μὴ θέλουσα νὰ μάθῃ ποῦ κατοικοῦσεν, ἐφώναξε ἕνα ἀμαξά καὶ τοῦ εἶπε νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Λούβρ. Ἐκεῖ ἡ ἀπὸ τὴν μιὰ πόρτα ἢ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἦτο βεβαία ὅτι ἠμποροῦσε νὰ φύγῃ χωρὶς νὰ τὴν δῇ κανεὶς... Ὁ Sant Anna, ὁ ὁποῖος ἐγνώριζε τὸ μεγάλο μαγαζὶ καὶ τὰς πολλὰς ἐξόδους του ἐνόησεν ὅτι θὰ τὴν ἔχανε καὶ πάλιν. Τὴν ἐπομένῃν καὶ τὴν μεθεπομένῃν, περιεπλανήθη, χωρὶς ἐπιτυχίαν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς Εἰρήνης: ἐμάντευσεν ὅτι ἡ ἄγνωστός του ἦτο Ἀμερικανὶς καὶ ὅτι βεβαίως θὰ κατοικοῦσε ἕνα ἀπὸ τὰ περίξ ξενοδοχεῖα.

Ὅπως οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς συμπατριώτας του, ὁ Sant-Anna κυνηγοῦσε φοβερὰ τὶς γυναῖκες καὶ ἐτρελλαίνετο δι' ἐρωτικὰ ἐπεισό-

δια. Αὐτὸ τὸ εἶδος τῶν ἀσκήσεων τοῦ ἔδιδε συγκινήσεις, τὰς ὁποίας ἀγαποῦσε πολὺ. Μετεχειρίζετο ὅλα τὰ μέσα διὰ τὴν εὐχαριστήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τὴν ὁποίαν τοῦ ἔδιδε ἕνα ὠραῖον πρόσωπον ἢ ἕνα κομψὸ ἀνάστημα. Ὅταν τοῦ συνέβαινε, αὐτὸ ἦτο σπανιώτατον, ν' ἀποτύχῃ καὶ τότε ἀπεδέχετο τὴν ἀποτυχίαν του φιλοσοφικῶς καὶ ἔλεγε πάντοτε. «Εἶνε ἡ Τύχη!» Τὰ λόγια αὐτὰ τὰ ὁποῖα τοῦ ἤρχοντο ἐξ ἐνστίκτου εἰς τὸ στόμα, τὸν παρηγοροῦσαν εὐκόλως καὶ ἀπομάκρυναν ἀπὸ τὴν ψυχὴν του κάθε τύψιν, κάθε λύπην. Πολὺ δεισιδαίμων, ἐσκέπτετο, ὅτι αὐτὴ ἡ Ἀμερικανὶς ἢ ὁποῖα τοῦ ἔκαμε μίαν τόσῃν μεγάλῃν ἐντύπωσιν βεβαίως θὰ ἐμελλε νὰ παίξῃ σπουδαῖον πρόσωπον εἰς τὴν ζωὴν του. Ποῖον, δὲν τὸ ἤξευρεν ἀκόμη!... Ἄρχισε λοιπὸν νὰ ζητῇ μὲ τὸ βλέμμα ὀλίγον παντοῦ. Τὸ πρῶτ' ἡμερῶν τῆς τετάρτης ἡμέρας τὴν εἶδε ἔξαφνα ἐμπρὸς του, νὰ περνᾷ τὴν πλατεῖαν τῆς Vendôme. Τὰ μάτια του ἐθαμβώθησαν, ἡ καρδιά του ἄρχισε νὰ κτυπᾷ δυνατὰ. Ἀποφασισμένος νὰ μάθῃ ποῦ κάθεται, τὴν ἀκολούθησε ἀπὸ μακρὰ, καὶ κατάρθωσε νὰ τὴν δῇ νὰ μπαίνει εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον Continental. Αὐτὸ τοῦ ἦτο ἀρκετόν, ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του, πολὺ εὐτυχῆς, ἰδιότι ἐπέτυχεν τὸν σκοπὸν του.

Τὸ αὐτὸ βράδυ τὴν στιγμήν ὅπου ἡ κυρία Ρονάλδου συνοδευομένη ἀπὸ τὸν ἀδελφόν της ἔπερνε τὸν καφέ της εἰς τὴν σάλα τοῦ ξενοδοχείου, εἶδε τὸν θαυμαστήν της νὰ ἔρχεται. Ἡ ἀπροσδόκητος αὐτὴ ἐμφάνισις τῆς ἐπροξένησε κατάπληξιν, δὲν ἀμφέβαλλε οὔτε μίαν στιγμήν ὅτι ἦλθε δι' αὐτήν. Τὴν εἶχε λοιπὸν ἀνακαλύψει! Ἦτο πολὺ ἀδεξία!... Ἡ ματαιότης της κεντηθεῖσα τὴν ἔκαμε εὐθυμότεραν, τὰ μάτια της ἔλαμψαν περισσότερο καὶ ἡ ὁμιλίαν ἔγινε ἀσύμμετρον καὶ γρήγορον. Ὁ κόμης ἐκάθισεν εἰς ἕνα τραπέζι κοντὰ εἰς τὸ ἰδικόν της, πολλὰς φορὰς τὴν εἴλκυσε τὸ βλέμμα του, ἀλλὰ κατάρθωσε νὰ τὸ ἀποφύγῃ μὲ τελείαν ἔκφρασιν ἀδιαφορίας. Ἐνῶ ὠμιλοῦσε, ἐσκέπτετο ὅτι βεβαίως ἦτο ἡ Ἰταλὸς ἢ Ἰσπανός. Μ' ἕνα βλέμμα εἶδε τὸ ὠχρὸ χρῶμα τοῦ προσώπου του, τὰ κανονικὰ χαρακτηριστικά του, μ' ἕνα ἄλλο, εἶδε τὸ κομψόν του ἀνάστημα καὶ ὅλον τὸ ἐξωτερικόν του, τὸ ὁποῖον μαρτυροῦσε ἀνθρώπον τοῦ κόσμου.

Βεβαίως ἡ κατάκτησις αὐτὴ τῆς ἔκαμε τιμὴν. Τῆς ἦλθεν ἡ ἰδέα νὰ κάμῃ κάθε τρόπον διὰ τὴν πάρῃ τὸν Κάρολον διὰ σύζυγόν της, καὶ ἀμέσως, μὲ τὴν φυσικὴν καὶ κακὴν σκληρότητα τῶν γυναικῶν, ἤθελε νὰ τὸν βρασανίσῃ λιγάκι καὶ ἄρχισε νὰ ὁμιλῇ εἰς τὸν ἀδελφόν της

Ο ΠΑΥΘΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΟΡΙΖΟΜΕΝΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΔΑΜΙΑΝΟΣ

μὲ ὕψος τρυφερόν. Ἐμεινεν ἐκεῖ ἕνα τέταρτον τῆς ὥρας ἀκόμη, θαυμαζομένη, γελῶσα μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι τὴν ἐπομένῃν θὰ ἔφευγεν ἀπὸ τὸ Παρίσι καὶ ὅτι ὁ θαυμαστής της θὰ ἔμεινε ἀπογοητευμένος, ὅταν θὰ ἐμάνθανε τὴν ἀναχώρησίν της. Μὲ τὴν εὐθυμίαν αὐτὴν ἰδέαν ἐσηκώθηκε, ἐπέρασε ὅλην τὴν γαλερίαν καὶ διευθύνθη πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἦτο ὁ ascenseur. Τὴν στιγμήν ὅπου πολὺ ὑπερηφάνος ἐπερνοῦσε ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν ξένον οἱ λόγοι τοῦ «Πρίγκηπος» τῆς ἐπανῆλθον εἰς τὸν νοῦν. Τὰ χεῖλη της εἶχαν ἕνα ὠραῖον μορφοσμὸν προκλητικόν καὶ ὑπερήφανον:

«Δὲν εἶνε ἀκόμη, εἶπε καθ' ἑαυτήν, ἡ στιγμή ὅπου ὁ ἄνδρας θὰ ἔγῃ ἐπιρροὴν εἰς ἐμέ».

Τὴν ἐπομένῃν μὲ τὸ πρῶτον τραῖνο, ἡ Ἑλένη, ὁ ἀδελφός της καὶ ἡ θεία της, ἡ Δώρα καὶ ἡ μητέρα της, ἄφιναν τὸ Παρίσι.

Τὸ ταξεῖδι τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ὀλλανδίας ἦτο διαρκὲς πανηγύρι διὰ τὸν Κάρολον. Ὁ φίλος του Βιλύ Γρέυ ἦλθεν εἰς συνάντησίν των εἰς τὰς Βρυξέλλας καὶ τοὺς συνώδευσε ἀπὸ μουσείον σὲ μουσεῖον. Εἰς τὸν θησαυρὸν τῆς γηραιᾶς Εὐρώπης, τὸν θησαυρὸν αὐτὸν τὸν τόσον βραδέως καὶ μὲ τόσους κόπους συναχθέντα, εὔρε, καθὼς πολλοὶ ἀπὸ τοὺς συμπατριώτας

του, τὰς εὐχαριστήσεις ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι μόναι ἤμποροῦν νὰ ξεκουράσουν τὸ πνεῦμα, τὸ κουρασμένον ἀπὸ ὑποθέσεις σοβαράς. Ἡ Ἑλένη καὶ ἡ Δώρα δὲν ἐγνώριζαν οὔτε τὸ Βέλγιον, οὔτε τὰς Κάτω Χώρας. Ἦτο νέα σελὶς τοῦ παλαιοῦ κόσμου, τὴν ὁποίαν ἐδιάβαζαν μὲ μεγάλην περιέργειαν καὶ ἡ ὁποία τὰς ἐνθουσίασε μὲ τὰ περίεργά της. Αἱ μικραὶ πόλεις αἱ ὁποῖαι τελειοῦν εἰς τὴν σιωπὴν καὶ τὴν προσευχὴν, τῶν ὁποίων ἡ παλαιότης εἶνε τόσον συγκινητικὴ, τοὺς προξενούσαν ἐκπληξιν καὶ σεβασμὸν. Τὰ βαρεῖα καὶ περίεργα φρονήματα, τὰ γαλιηνιαῖα πρόσωπα, ἡ ζωὴ αὐτῆ ἡ ὁποία περνοῦσε τόσον ἡσυχᾶ δὲν ἔπαυσε νὰ τὰς διασκεδάσῃ καὶ νὰ τὰς ἐνδιαφέρῃ. Ἐν τούτοις ἡ κυρία Ρολάνδου δὲν ἔβλεπε χωρὶς εὐχαρίστησιν νὰ πλησιάζῃ ἡ ὥρα νὰ φύγῃ διὰ τὴν Ἑλβετίαν καὶ νὰ πάῃ νὰ συναντήσῃ τὸν μαρκήσιον καὶ τὴν μαρκησιάν Βέργα. Εἶχε συνδεθῆ πάρα πολὺ γρήγορα μὲ τὴν συμπατριώτισσάν της αὐτὴν.

Ἡ κυρία Βέργα ἦτο ἀπὸ λαμπρὰν οἰκογένειαν τῆς Βασιγκτῶνος. Ὅταν ἦτο κόρη ὅλοι οἱ νέοι τῶν ξένων ἀποικιῶν τὴν ἐθαύμαζαν, μεταξὺ αὐτῶν εὔρε καὶ τὸν σύζυγόν της, Ρωμαῖον, στρατιωτικὸν ἀκόλουθον τῆς Ἰταλικῆς πρεσβείας.

Εἶχε πρόσωπον πολὺ ὠραίας κούκλας, τὸ ὁποῖον ἐφώτιζαν δύο μάτια γαλανὰ, ποῦ καθρέπτιζαν ψυχὴν εὐθυμον καὶ καλὴν. Περισσότερον εὐθυμῆ ἀπὸ ἐξυπνῆ ἐφάνετο πολὺ εὐχαριστημένη νὰ εἶνε μαρκησία καὶ νὰ ἔχῃ τὴν θέσιν της εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν τῆς Ρώμης. Ὁ λαμπρὸς χαρακτήρ της, ἡ εὐθύτης της, τὴν ἔκαμαν νὰ ἔχῃ πολλοὺς φίλους. Τὸ σαλόνι της ἦτο ἓνα ἀπὸ τὰ περισσότερα συχνάζόμενα. Ἀγαπᾶ, ἔλεγε τοὺς Ἰταλοὺς, διότι εἶνε σιωπηλοὶ καὶ ἤμποροῦσε μὲ αὐτοὺς νὰ ὁμιλῇ ὅσον ἤθελε. Ὁ μαρκησίος εἶχε φῆμιν συζύγου πολὺ ὀλίγον πιστοῦ, καὶ οἱ μὲν ἐνόμιζαν ὅτι δὲν ἐγνώριζε τίποτε, οἱ δὲ ὅτι δὲν ἤθελε νὰ γνωρίζῃ τίποτε. Πάντοτε ἔλεγε ὅτι ἦτο ἡ εὐτυχέστερα γυναῖκα τοῦ κόσμου, καὶ πολλὰς φορὰς μιλούσε μὲ τὴν Ἑλένην καὶ τὴν Δώραν διὰ τὸν κόσμον εἰς τὸν ὁποῖον ἐζούσε. Τὰς εἶχε προσκαλέσει νὰ περάσουν τὸν χειμῶνα εἰς τὴν Ρώμην, ὑποσχομένη εἰς αὐτὰς νὰ διασκεδάσουν ὠραῖα καὶ νὰ τὰς παρουσιάσῃ εἰς τὴν καλλιτέραν ἀριστοκρατίαν.

(Μετάφρασις)

ΕΙΡ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

Ἡ ὨΡΙΣΜΕΝΗ ΗΜΕΡΑ

Ποιὰ νὰ εἶνε ἄραγε ἡ αἰτία ὅπου ἡ ὠρισμένη ἡμέρα τῶν ὑποδοχῶν, ἀρχίζει νὰ ἐκλείπῃ; Τὴν ἀπάντησιν νομίζω πῶς δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ τὴν ζητήσωμεν μακρὰ. Τὸ ἄστρον τοῦ φεμινισμοῦ ἐσκίασε καὶ τὴν συνήθειαν αὐτὴν μὲ τὴν δυνατὴν λάμψιν του καὶ τὴν ἔκαμε σχεδὸν νὰ ἐκλείψῃ. Ἡ χειραφετημένη γυναῖκα εἶδε εἰς γενικὰς γραμμάς τὰ δυσάρεστα τῆς ὠρισμένης ἡμέρας. Τὸ πολὺ ὠρον κατ' ἀρχὰς τῆς διαρκείας, ἔπειτα τὸ ὄχληρόν νὰ δέχεται κανεὶς εἰς τὸ σπῆτι τοῦ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δὲν γνωρίζονται μεταξὺ των, καὶ τὰ ὁποῖα δὲν ἤμπορεῖ νὰ συστήσῃ τὸ ἓνα πρὸς τὸ ἄλλο, ἡ διότι ἡ δείνα κυρία δὲν ἐπιθυμεί νὰ γνωρίσῃ τὸν δείνα κύριον, ἡ τὸ ἐναντίον καὶ νὰ φοβῆται νὰ μιλήσῃ ἐλεύθερα μήπως δυσαρεστήσῃ κανένα ἀπὸ τοὺς ἐπισκέπτας της. Σήμερον, μόνον μερικαὶ ἡλικιωμένα κυρία, διατηροῦν ἀκόμη τὴν συνήθειαν αὐτὴν, ὅπως καὶ μερικαὶ μητέρες θὰ μείνουν πισταὶ εἰς αὐτὴν τὴν σκέψιν ὅτι πρέπει νὰ διατηροῦν τὰς σχέσεις των, διὰ νὰ χρησιμεύουν διὰ τὰς θυγατέρας των, ὅταν θὰ ἐβγουν εἰς τὸν κόσμον. Ὁφείλω ὅμως νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἐκεῖναι ὅπου ἠθέλησαν νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ τὴν συνήθειαν αὐτὴν, τὸ ἔκαναν μὲ λεπτότητα, καὶ βεβαίως θὰ ἦτο ἐντροπὴ νὰ εἰδοποιήσουν ἀπλῶς χωρὶς καμμίαν ἐξηγήσιν, ὅτι δὲν θὰ ἔμεναν πλέον ὠρισμένη ἡμέραν εἰς τὸ σπῆτι των. Μὲ τρόπον τὸ εἶπαν εἰς μερικὰς φίλας των, δῆθεν ἐρωτῶσαι, ἂν καὶ ἐκεῖναι θὰ εἶχαν σκοπὸν νὰ κάμουν τὸ ἴδιον, καὶ μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ὁ τρόπος αὐτὸς ἦτο ὁ ἀσφαλέστερος διὰ νὰ διαδοθῇ ἡ ἀπόφασίς των.

Πῶς ἀντικατασταίνου τὴν ὠρισμένη ἡμέραν; Διὰ τῶν ἐπισκέψεων μετὰ τὸ πρόγευμα, εἰς τὰς ὁποίας δὲν χρειάζεται καμμία ἐθιμοτυπία. Δὲν εἶνε ἀνάγκη ὁ ὑπηρέτης νὰ εἶνε μὲ τὸ φράκο· εἰς τὴν ἀπουσίαν του ἤμπορεῖ ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα καὶ ἡ καμαριέρα. Δεχόμεθα τοὺς φίλους εἰς τὸ σαλονάκι μας μὲ φόρεμα περιπάτου. Ἐπίσης ἤμπορεῖ νὰ δῆ κανεὶς τοὺς φίλους μίαν ὁποιαδήποτε ἡμέραν θελήσῃ, προσκαλῶν αὐτοὺς νὰ πάρουν μαζὴ ἓνα φλιτζάνι τσάι· αἱ προσκλήσεις αὐταὶ μεταξὺ στενῶν φίλων γίνονται προφορικῶς ἢ διὰ μικρῶν χειρογράφων προσκλήσεων, χωρὶς νὰ δίδεται καμμία ἐπισημότης εἰς τὸ πρᾶγμα.

Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ νὰ κακολογήσω ὅ,τι γίνεται τώρα. Ἐνθυμούμαι πῶς καὶ ἐγὼ εἰς τὰ νειάτά μου εὔρισκα τὶς γιαγιάδες λιγάκι σχολαστικὲς, ἀλλ' ἐπειδὴ μοῦ ζητεῖτε συμβουλὰς, ἐξορκίζω, ἀγαπηταί μου, νὰ μὴν εἰστε ἐπανα-

στάτιδες ἀπὸ ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι ἀποτόμως θέλουν νὰ καταργήσουν κάθε κοινωνικὴν συνθήκην. Ἡ ὠρισμένη ἡμέρα εἶχε τὸν λόγον τῆς ὑπάρξεως της. Νὰ τὴν καταργήσετε ἀποτόμως ἤμπορεῖτε νὰ προσβάλετε κυρίας κατωτέρας κοινωνικῆς τάξεως ἀπὸ τὴν ἰδικὴν σας. Ὡστε κάμετε τὸ πρᾶγμα μὲ ἡσυχίαν καὶ ἂν δὲν εἴσθε ἡ τελευταία, τοῦλάχιστον προσπαθήσατε νὰ εἴσθε ἡ προτελευταία ὅπου θὰ καταργήσῃ τὴν ὠρισμένη ἡμέραν της, πρὶν ἢ συνήθεια αὐτὴ ἐκλείψῃ διὰ παντός.

Μία γιαγιά

ΤΟ ΜΑΡΑΜΜΕΝΟΝ ΚΡΙΝΟΝ

(Συνέχεια)

Εὐθὺς ποῦ εὐρέθη μόνη της εἰς τὸ δωμάτιόν της, ἀντὶ ὡς συνήθως, νὰ ἀρχίσῃ τὴν βραδεινὴν τουαλέτταν της, ἐκάθισεν ἐμπρὸς εἰς ἓνα μικρὸ τραπεζάκι καὶ ἄρχισε νὰ γράφῃ ἓνα θερμὸτατο γράμμα, τὸ ὁποῖον ἔρχισε καὶ ἐτελείωτε χωρὶς νὰ σταματήσῃ περιέγραψε τὴν θέσιν τοῦ Στέφου, τὰ τῆς γνωριμίας των μὲ τὴν μίς Ἐδιθ, τῆς ὁποίας ἡ φωνή, οἱ καλοὶ τρόποι καὶ τὰ αἰσθηδὰτα τόσον τοὺς ἐνθὺμιζαν τὴν Ἄνναν καὶ τὴν συντροφίαν της μὲ τὴν ὁποίαν τόσον ἐκεῖνος εὐχαριστεῖτο. Τώρα ἡ Ἀμερικανὶς ἔφρουγε καὶ ἡ Ἀμάλια ἐστενοχωρεῖτο, διότι ἔπρεπε νὰ περάσουν τὸ καλοκαίρι των εἰς τὸ κτήμα των τῆς Κερκύρας, μόνον χωρὶς καμμιὰ συντροφίαν μὲ τὴν θλίψιν τῆς συμφορᾶς των. Σ' ἐσκέφθηκα, καλὴ μου Ἄννα, ἔγραφεν εἰς τὸ τέλος. Ἴσως θὰ ἐνοστάλησες καὶ σὺ τὸν ὠραῖον μας οὐρκιόν, ἴσως θὰ ἤθελες νὰ περάσῃς μαζὴ μας εἰς τὴν Κερκύραν τοὺς δυὰ τρεῖς μῆνες τοῦ καλοκαιριοῦ. Ἐσκέφθη ὅτι, ὅπως ἄλλοτε ὁ καυμένος ὁ Στέφου σὲ ἐνοσήλευσε μαζὴ μου ὅταν ἀδελφός, θὰ ἦσουν καὶ σὺ πρόθυμη ὄχι νὰ τὸν νοσηλεύσῃς, ἂν καὶ μανθάνω ὅτι σπουδάζεις νοσοκόμος, ἀλλὰ νὰ τὸν συντροφεύσῃς μαζὴ μου, νὰ τοῦ διαβάξῃς τὰς ἐφημερίδας του, τοὺς δυὰ τρεῖς μῆνες αὐτοὺς ποῦ θὰ μείνωμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν. Δὲν τοῦ εἶπα τίποτε διὰ τὴν πρόσκλησιν αὐτὴν, διότι, ἂν μὲν ἔλθῃς θὰ ἔχῃ μίαν ὠραίαν καὶ εὐχάριστον ἐκπληξιν καὶ ἂν δὲν ἔλθῃς, δὲν θὰ ἔχω νὰ φοβοῦμαι καμμίαν ἀπογοήτευσιν δι' αὐτὴν.

Μετὰ πέντε ἡμέρας, ἀκριβῶς εὐθὺς ὅπου ἡ Ἄννα ἔλαβε τὸ γράμμα τῆς Ἀμαλίας εἰς τὸ Λονδίνον, ἀπῆντα τηλεγραφικῶς :

Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας θὰ εἶμαι εἰς Κερκύραν.

Ὅταν ἡ Ἄννα ἔλαβε τὸ γράμμα οὔτε ἐσκέφθη, οὔτε ἐδίστασεν, ἂν ἔπρεπε νὰ δεχθῇ. Τῆς ἐφάνη ὅταν νὰ τὴν ἐφώναζεν ὁ Στέφου, ὅταν νὰ ἐζητοῦσε τὴν συνδρομὴν της, τώρα εἰς τὴ μυχρὴ νύκτα τῆς σκοτεινιασμένης του ζωῆς. Καὶ ἐπειδὴ μόνον αὐτὸς ὑπῆρχε γι' αὐτὴν στὸ κόσμον καὶ μόνον εἰς τὴν ἀνάμνησιν του ἠσθάνετο καὶ αὐτὴ κάποιαν εὐτυχίαν καὶ χαράν, τὸ γράμμα τῆς Ἀμαλίας, τὴν εὐχαρίστησε, τὴν ἔκαμεν εὐτυχισμένην, τῆς ἐφάνηκε ὅταν ἓνα φῶς μέσα εἰς τὴν ζωὴν της τὴν μονότονη τῆς δουλειᾶς καὶ τοῦ καθήκοντος. Νὰ ζήσῃ δύο μῆνας κοντὰ εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἦσαν στραμμένοι ὅλοι οἱ λογισμοὶ της καὶ οἱ πόθοι της, νὰ τὸν βλέπῃ κάθε ἡμέρα, νὰ ἀκούῃ τὴν φωνὴν του τὴν ἀγαπημένην, αὐτὸ ἦτο μὴ ὄσους τὴν ὁποίαν δὲν ὠνειρεύθη εἰς τὴν ἔρημὴν της ζωῆς.

Ἡ Ἀμάλια τῆς ὠρίζε τὴν ἡμέραν, ὅπου θὰ ἔφθανεν εἰς Κερκύραν, ὑπελόγησεν ὅτι ἂν ἔφρουγεν ἀμέσως θὰ εὐρίσκετο καὶ αὐτὴ ἐκεῖ μίαν ἡμέραν ἀργότερα καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ στιγμήν ἐτόίμασε τὰ πραγματὰ της, εἰδοποίησε τὴν κυρίαν της περὶ τῆς αἰφνηδίας ἀνάγκης ποῦ τῆς ἐπέβαλε τὰ ταξεῖδι αὐτὸ καὶ ἔφρουγε. Τὸ ταξεῖδι τῆς ἐφάνη ἀτελείωτον. Ἀνυπομονοῦσε τόσον νὰ φθάσῃ, νὰ εὐρεθῇ κοντὰ του, νὰ τὸν παρηγορήσῃ, νὰ τοῦ δείξῃ ὅλην τὴν ἀφοσίωσιν της, ὥστε τῆς ἐφάνετο ὅτι ἡ ἡμέρες τοῦ ταξιδιοῦ θὰ ἦσαν αἰῶνες ποῦ δὲν θὰ ἐτελείωναν ποτέ.

Ἡ τρικυμία τῆς Μάγλης μόνον ἐδάμασεν ὀλίγον τὴν ἀγωνίαν της. Ἰπέφερε τόσον, ἠσθάνετο τόσον μεγάλην φυσικὴν κατὰπτωσιν καὶ ἐξουδένωσιν ὅλου τοῦ εἶναι της, ὥστε κάθε σκέψις της ἐθαμβώνετο, κάθε συνοχὴ ιδέας της ἐσκοτίζετο, ἔσθυνε. Γιὰ μίαν στιγμήν ἐφοβήθη ὅτι θὰ ἀπέθνησκε. Καὶ ἡ λύπη της ἦτο μεγάλη. Θὰ ἦτο τρομερὸν νὰ ἀπέθνησκε ἀκριβῶς τὴν στιγμήν, ὅπου θὰ εἰμποροῦσε νὰ παρηγορήσῃ καὶ ἀνακουφίσῃ μὲ τὰς φροντίδας καὶ μὲ τὴν στοργὴν της τὸν μόνον ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀγαπήσει εἰς τὸν κόσμον· θὰ ἦτο τρομερὸν, ἔλεγε μόνη της, καὶ δὲν εἶχε δύναμιν νὰ σκεφθῇ, νὰ φαντασθῇ τίποτε ἄλλο.

Εἶχε μείνει εἰς τὸ κατὰστρωμα τοῦ πλοίου, ὅπως τὴν εἶχε συμβουλεύσει μίαν φίλην της ἰατρόν, μὲ τὴν ὁποίαν ἔτυχε νὰ συνταξειδεύσῃ. Θὰ ὑποφέρῃς ὀλιγώτερον, τῆς εἶπε καὶ ἐτοποθετήθη ἐκεῖνη εἰς ἓνα ἀναπαυτικὸν κάθισμα μὲ ἓνα μπουκέτο δροσερὰ τριαντάφυλλα εἰς τὸ στῆθος της καὶ μὲ ἓνα βιβλίον εἰς τὸ χέρι, ὅταν νὰ εἶχεν ἐξασφαλίσει τελείαν γαλήνην.

Ἡ Ἄννα χλωμὴ καὶ ἀπὸ τὴν συγκίνησιν.

άλλα και από την θαλασσοταραχήν ήτο μάλλον νευρική και ανήσυχος. Ο καιρός θα είναι άσχημος, έρωτούσε με αγωνία. Και ή Άγγλις απανθίστατα τής απαντούσε, ναι, και έμύριζε τὰ λουλούδια, της τὰ όποια θα έφερε κομμένα από περιθόλι του Λονδίνου εις τόν άρραβωνιαστικόν της, που έμενεν εις τὸ Παρίσι. Ήταν όλη ζωή, περί ροδοκκόκινη από τὰ τριαντάφυλλα που ειχεν εις τὸ στῆθος της, περί φρέσκα από αυτά, αλλά και περί άπαθής και ήρεμος.

Διὰ μιὰς, απότομως, χωρίς να καταλάβουν πῶς, τὸ μικρὸ βυποράκι έτινάχθη, ή αντίκρυνή άκτῆ του πορθμοῦ έφάνη σαν να άναποδογύρισε, και ένα γιγάντιο κύμα έπήδησεν από τὴν δεξιάν πλευράν του πλοίου επάνω, ύψηλά, διεσκέλισεν άφρισμένο τὸ κατάστρωμα, έχύθη εις ψιλὴν βροχήν douche επάνω εις ανθρώπους και εις πράγματα και εξέσπασε σαν καταρράκτης εις τὸ άλλο μέρος τής θαλάσσης.

Η Άννα έχασε τὴν ίσοροπίαν και έσωριάσθη κάτω, άρπάζοντας τὰ σίδερα ενός καναπέ κολημένου εις ένα πλευρὸ του πλοίου.

Ένας ναύτης τὴν έσήκωσε στὴν άγκυλιά του, τὴν εκάθισεν επάνω στὸν καναπέ, ενώ ένας άλλος τής έπερνούσε ένα μουσκαμδένιο μαυδύα με κουκούλα και τὴν έδενε επάνω στὸν καναπέ με ένα σχοινί. Τὸ ίδιο έκαναν πάρα πέρα άλλοι ναῦται εις άλλους επιβάτας που εύρέθησαν έξαφνα κάτω με τὸ τρομερὸ εκείνο τίναγμα του πλοίου.

Η Άγγλις δὲν έχασε τὴν ίσοροπίαν της, δὲν εκινήθη διόλου από τὴν θέσιν της. Μόνο τὰ λουλούδια της ειχαν πιτσιλισθῆ με τὸ θαλάσσιο νερό. Τὰ έτίναξε, άπλωσεν επάνω των τὸ μπατιστένιο μαντυλάκι της, έσκούπισε τής βρεγμένες σελίδες του βιβλίου της, έβαλε τὴν κουκούλα του βατερούφ της επάνω από τὸν ταξιδιωτικὸ κοῦκο της, εξαπλώθηκε εις τὴν μακρὰ καρέκλα της και εξακολούθησε τὴν ανάγνωσί της.

Η Άννα ειχεν εκμηδενισθῆ. Οὔτε έβλεπεν, οὔτε ήκουεν, οὔτε ήσθάνετο σχεδόν τίποτε άλλο, παρὰ σαν να ειχαν ξεριζωθῆ όλα της τὰ έντόςθια, σαν να ειχε ξεκουφώσει τὸ σῶμα της, σαν να ειχαν σφίξῃ δυὸ σιδερένιες άπάχτρες τὸ κεφάλι της, σαν να ειχεν απόθάνει και δὲν τής έμενε τίποτε άλλο από τὴν ζωὴ παρὰ ή δύναμις να ζισθάνεται μίαν άτελείωτην άγωνίαν και πόνον. Για μιὰ στιγμή μετὰ έμετὸν συνεχῆ που τὴν ειχεν εξαπλήσει, έχασε και τὴν συναίσθησιν άκόμη αὐτήν.

Η Άγγλις φίλη όταν άντελήθη τί ειχε συμβῆ, έσηκώθη από τὴν θέσιν της, άνοιξεν

ένα σακκάκι της, έβγαλεν ένα μπουκαλάκι με άλατα και τὸ έπλησίασεν εις τὴν μύτη τής συντρόφου της. Τὸ μικρὸ πλοιο, τὸ χωρὶς άλλου και κινδύνου εξακολούθει να πηδᾷ από τὸ κάτω πρὸς τὰ επάνω, να κυλιέται πότε πέρνοντας νερό από τὸ ένα μέρος τής κουβέρτας και πότε από τὸ άλλο, να κατακυλιᾷ άκόμη και τούς ναῦτες πὸτ' έδῶ και πὸτ' έκει, ενώ ή άκτῆ από τὴ μιὰ πλευρὰ και τὴν άλλῃ έφαινοντο σαν να έγερνεν πρὸς τὰ κάτω και να έχάνετο ή σαν να έπετιούνταν ψηλά και να έφοβέριζαν ή μιὰ τὴν άλλῃ. Ένα βουιτό, σαν μούγκρισμα κοπαδιῶν λύκων, έχύνετο γύρω εις τὸ καρυδόφλοδο εκείνο, που μικρούτσικο επάλεινε παλληκαρίσια, ειρωνεία μεγάλη κατὰ τῶν στοιχείων και τής άνεμοζάλης. Και ένα τρίξιμο άλυσίδων και σιδερικῶν ήχοῦσε κανονικά σαν φωνὴ φοβέρας, σαν άγκομαχητό, μέσα εις τὴν παλμικὴ άναπνοή τής μηχανῆς, και έδιδεν ένα είδος ζωῆς και ψυχῆς εις τὸ άψυχο ξύλο, που πάλευε χρόνια τώρα κάθε μέρα μέσα εις τὴν νεροποντῆ εκείνη τὴν αιώνικ και άτελείωτη.

Τέλος πάντων ύστερα από θαλασσοπνιγμὸν μιὰς μισῆς ώρας τὸ στένωμα άρχισε να πλαταινῆ, τὰ άγρια πλάγια τής ζηρᾶς να γείωνται ήμερώτερα και άπαλότερα, ή γῆ να πρασινίξῃ και τὸ νερό να κυματίξῃ ήσυχότερα. Ο οὐρανὸς ειχε ξεκαθαρίσει και τὸ Καλαί άντικρὸ ήρχιζε να ξεχωρίζῃ, εις τὰς αρχὰς θαμπὰ σαν να έβγαίνε κάτω από ένα στακτερὸ πέπλο και έπειτα καθαρώτερα με τὰ κωδωνοστάσια τῶν εκκλησιῶν και τὰ σπίτια άρραδειασμένα συμμετρικά και εὔθυμα, με τὸ φωτεινὸ του νεροῦ αντιφέγγισμα, που έφαινετο σαν να τὰ έντυνε με ένα δροσερὸ φωτόλουτρο.

Η Άννα δὲν ειχε καταλάβει τίποτε από όλα αυτά. Και όταν τὸ βυποράκι άγκυροβόλησεν ή φίλη της ήναγκάσθη να φωνάξῃ ένα ναύτη, ο όποιος τὴν έσήκωσε εις τὰ χέρια και τὴν έβγαλεν εις τὴν προκυμαίαν, όπου έρρίφθηκε χωρὶς να καταλάβῃ πως εις τὸ άμάξι τής φίλης της και μετεφέρθη μισοκνίσθητη πάντα εις τὸ τραίνο. Και εκεί τὴν έβοήθησεν ο άμαξήλάτης να άνεβῆ εις τὸ βαγόνι, έρρίφθη σαν άψυχο πρᾶγμα επάνω εις ένα καναπέ και δὲν εκινήθη από τὴν θέσιν της παρὰ ύστερα από τέσσερες ώρες που τὸ τραίνο έφθανε εις τὸ σιδηροδρομικὸ σταθμὸ του Βορρᾶ εις τὸ Παρίσι. Και εκεί άκόμη έχρειάσθη ή φίλη της να τὴν βοηθήσῃ για να κατεβῆ και να τὴν μεταφέρῃ πάντα εις κακὴν κατάστασιν εις τὸ ξενοδοχεῖον του σταθμοῦ, που εύρίσκετο ποῦ κοντά.

Όταν τέλος εύρέθη επάνω εις ένα κρεβάτι που δὲν εκουνοῦσε πλέον, ήρχισε να συνέρχεται και να άνοίγῃ τὰ μάτια της. Η φίλη της τής έδωκε να πιῆ ολίγη λεμονάδα εις τὴν όποιαν άδειασεν ένα ποτηράκι κονιάκ και έπειτα από ολίγο τής έδωκε δυὸ σάντουιτς με jambon, τὰ όποια έβγαλεν από ένα πανεράκι που ειχε μαζῆ της.

Η Άννα έπινε και έτρωγεν ο,τι τής έδιδαν. Ο φόβος της μήπως άρρωστήσῃ και άναγκασθῆ να μὴ φύγῃ τὴν ιδίαν ήμέραν για τὸ Πρίντεζι, τὴν εκκε με να καταβάλῃ κάθε προσπάθειαν για να συνέλθῃ. Δυὸ τρία πορτοκαλί που έπιπίλισε τὸ ένα μετὰ τὸ άλλο τὴν συνέφεραν λιγάκι, ώστε μετὰ δυὸ ώρας να ήμπορέσῃ να καθῆσῃ εις τὸ τραπέζι και να φάῃ.

Τότε μόνον ή σύντροφός της, ή όποία ήτο πολὺ ολιγόλογη, τής ειπε. Δὲν σε συμβουλεύω να ξαναπεράσῃς τὴν Μάγγην, άλλ' οὔτε να γυρίσῃς εις τὴν Άγγλίαν. Μείνε εις τὴν Ελλάδα και αν θέλῃς συντροφεύομεν για να άνοίξωμεν ένα σχολεῖον νοσοκόμων. Η Άννα εξέπλάγη εις τὴν αρχῆν, άλλ' έπειτα ή πρότασις τής φίλης της τὴν ένθουσίασε. Με τὰ τρία χρόνια που ειχε ζῆσει εις τὴν Άγγλίαν ειχε γίνει πρακτικῆ, θετικῆ και έννοοῦσεν οτι έπρεπε και αὐτῆ να άνοίξῃ ένα στάδιον άνεξαρτησίας με τὴν εργασίαν της. Δὲν ύπεσκέθη όμως τίποτε οριστικόν. Έπρεπε να ιδῆ πρώτα τὸν Στέφα, να μάθῃ τί έζητούσεν ή Αμάλια από αὐτήν, τί ήμπορούσε να δώσῃ από τὴν ψυχῆ της και από τὴν τέχνη της εις τὸν άγαπημένον της τυφλὸ και έπειτα να άποφασίσῃ. Όλα αὐτὰ τὰ εξωμολογήθη με πολλὴν ειλικρίνειαν εις τὴν φίλην της. Και εκείνη τὴν άκουσε με πολλὴν προσοχήν. Χωρὶς να εῖπῃ τίποτε.

Τὴν άλλην ήμέραν τὸ πρωί αἱ δυὸ νέαι άπεχωρίσθησαν χωρὶς να κάμουν πλέον κανένα λόγον δια τὴν πρότασιν τής Άγγλίδος. Η Άννα από τὸ ξενοδοχεῖον της διηυθύνθη κατ' εὔθειαν εις τὸν σταθμόν.

Και από ένα άσχημο χωρὶς αν έπερνούσε, πάλιν θα ήθελε να κάμῃ ένα γύρο, να ξαναϊδῆ γνωστά της μέρη. Η Άννα επέρασεν από τὸ Παρίσι, χωρὶς καν να προσέξῃ, χωρὶς ο νοῦς της έστω και μιὰ στιγμή να άποχωρισθῆ τὴν άγαπημένην σκέψιν, που τὴν έφερε κοντὰ εις τὸν Στέφα.

Έφυγε με τὸ τραίνο τῶν δώδεκα, τὸ ταχύτερο που υπῆρχε. Και ύπέφερον άληθινὴν άγωνίαν τής ώρας αὐτῆς τής άτελείωτης του σιδηροδρομοῦ. Αὐτῆ που τόσο άγαποῦσε τὴν ώραίαν φύσιν, που τόσο εθαύμαζε τὰς άγρίας καλλονὰς τής Έλβετίας, δὲν έβλεπε πότε να

έτελείωνεν ήμακρὰ σειρὰ του πανοράματος τῶν χιονισμένων βουνῶν, τῶν απότομων κρημνῶν, τῶν άγρίων και επιβλητικῶν φαράγγων. Ο καιρός εις όλο τὸ ταξείδι της ήτο συννεφιασμένος και σκοτεινός, και αὐτὸ επρόσθετεν άκόμη εις τὴν άγωνίαν τής άτυπομονησίς της. Η Άννα εκρατοῦσε κλεισμένα τὰ μάτια της, ακίνητα εις μιὰν γωνίαν του βαγονιοῦ, που ειχεν εὔρει έλευθέραν, όπως ειχε πάει πρώτη από όλους τούς άλλους.

Εἰς τὸ ίδιο βαγόνι ήσαν δυὸ νεόνυμφοι, όπως έφαινοντο από τής τρυφερότητες των και τὰς περιποιήσεις του άνδρὸς πρὸς τὴν γυναίκα και δυὸ άλλοι που αν και νέοι και έμμορφοι δὲν άντήλλασσαν παρὰ κανένα ζηρὸ λόγο και αὐτὸν άργὰ και που. Αὐτοὶ θα ήσαν δυὸ τριῶν χρόνων ζευγάρι, όπως έφαινετο και από ένα κοριτσάκι μόλις δυὸ χρόνων που ειχαν μαζῆ των.

Η Άννα ένθυμήθη με τούς νεόνυμφοις τὸν γάμον του Κώστα και άρχισε να ψυχολογῆ τὸν έαυτὸν της και να ζῆ πάλιν τής ήμέρας εκείνης τής άγωνίας της. Τώρα που ειχεν ἐπὶ τέλους καταλάβει καλά τί ήτον άγάπη, που ειχε διαβάσει τόσο Άγγλικὰ βιβλία, που ειχεν άνοίξει τὰ μάτια της εις τὴν ζωὴν τῶν αίσθημάτων και τῶν ανθρωπίνων παθῶν, τής έφαινετο παράξενο, πῶς τότε δὲν εξήλεσε τὴν Αμάλια, πῶς ειχεν όνειρευθῆ να ζῆσῃ μαζῆ των, πῶς, ενώ άγαποῦσε τὸν Στέφα, όμως εύρισκε φυσικὸ τὸν γάμον του με άλλην.

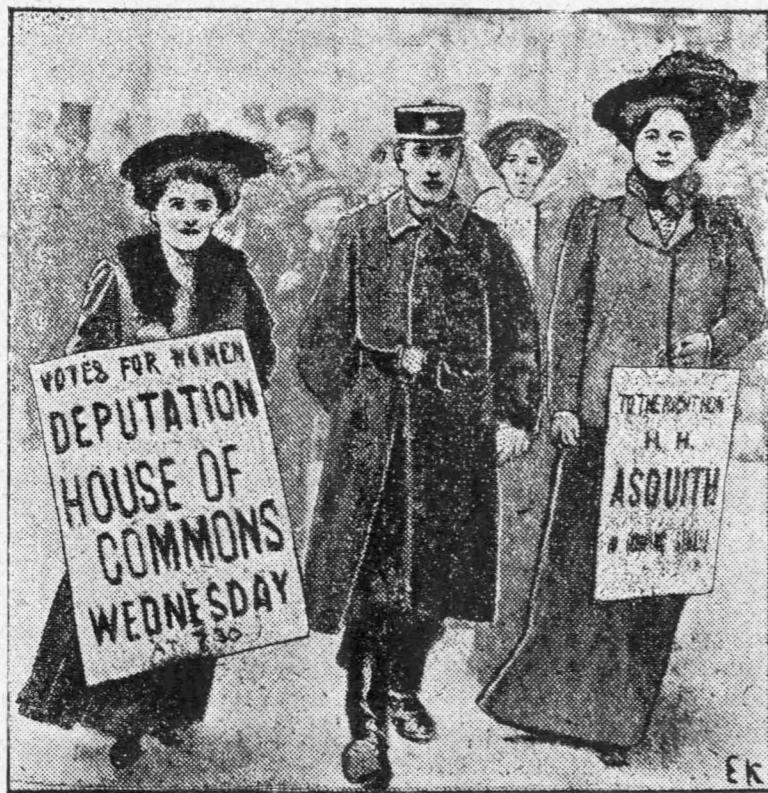
K. PAPPEN

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

Αἱ σουφραζέτ του Λονδίνου επενόησαν πολὺ περίεργον μέθοδον δια να επιτύχουν άκράσιν παρὰ του πρωθυπουργοῦ τής Άγγλίας ως πρὸς τὸ πολυθρόνητον ζήτημα τής γυναικείας ψήφου

Έπειδὴ τὰς ήμποδίζαν οἱ κλητῆρες να παρουσιασθῶν εις τὴν Βουλὴν, άλλ' οὔτε και τὰς έδέχετο ο πρωθυπουργός, ο όποῖος ειχε δηλώσει οτι δὲν θα έδέχετο καμμίαν έπιτροπήν, εἰν δι' επιστολῆς δὲν του έδηλώνετο ο σκοπὸς τής παρουσιάσεως, έσκέφθησαν άμέσως να γράψουν πρὸς αὐτὸν οτι τὴν επέραν τής Τετάρτης θα έπαρουσιάζετο ένώπιόν του έπιτροπὴ δια να του ύπενθυμίσῃ τὴν ύπόθεσιν τής ψήφου. Αλλ' έπειδὴ καμμία επιστολὴ δὲν θα ήμπορούσε να περιλάβῃ ο,τι ειχαν να εῖπουν και δὲν θα ειχε τὴν δύναμιν να τὸν πείσῃ να τὰς δεχθῆ, έσκέφθησαν να μεταβληθῶν δυὸ από αὐτὰς, αἱ πλέον νέαι, εὔγλωττοι και ώραῖαι εις ζωντανὰ γράμματα, τὰ όποια τρίτη θα απέστειλεν ἐπὶ συστάσει εις τὸν πρωθυπουργόν κ. Ασκουθ.

Χωρὶς να χάσουν καιρὸν ή μιὰ άνήρτησεν ἐπὶ του

ΑΙ ΣΟΥΦΡΑΖΕΤ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

στήθους της κολοσσαίου φάκελλον επί του οποίου ἐγράφετο με μεγάλα γράμματα ἡ διεύθυνσις τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ ἡ ἄλλη φύλλον γράμματος εἰς τὸ ὅποιον ἐσημειώοντο με μεγάλα ἐπίσης γράμματα ἡ αἰτήσεις των.

Τρίτη ἐσύστησε εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τὸ ἐξπρὲς—λέττερος αὐτό, τὸ ὅποιον ἀποστέλλεται ἐπειγόντως δι' εἰδικοῦ διανομῆς εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον ὡς τὰ Παρισινὰ Betits - Bleu.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ ταχυδρομείου ἐδίστασε μὲν πρὸς στιγμὴν ἂν ἔπρεπε νὰ ἀποστείλῃ τὸ παράδοξον αὐτὸ γράμμα, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ κυρίαὶ ἐπέμειναν ἐκόλλησεν ἐπὶ τοῦ φακέλου τὸν ὅποιον ἔφερον ἡ μία ἐξ αὐτῶν ἓνα γραμματόσημον 30 λεπτ. τὰς παρέδωκεν εἰς τὸ διανομέα, ὁ ὁποῖος καὶ τὰς ἐσυνώδευσε εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἀσκουίθ με συνωδέϊαν πλήθους περιέργων, οἱ ὅποιοι τὰς ἠκολούθησαν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον.

Ἄλλ' οἱ ἀστυφύλακες οἱ πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ, ἀφοῦ ἔμαθαν ἀπὸ τὸν διανομέα περὶ τίνος ἐπρόκειτο, παρέλαβαν τὸ βιβλίον τῶν συστημένων ἐπιστολῶν καὶ παρεκάλεσαν τὰς κυρίας νὰ περιμένουν. Ὁ κ. Ἀσκουίθ ἐδήλωσε διὰ τῶν φρουρῶν του ὅτι εἶχε τὸ δικαίωμα ἐκ τοῦ νόμου καὶ τοῦ Συντάγματος νὰ μὴ δεχθῇ τὸ γράμμα καὶ ἔτσι αἱ δύο κυρίαὶ ἐπεστράφησαν διὰ τοῦ ἰδίου τρόπου εἰς τὸ ταχυδρομεῖον καὶ εἰς ἐκείνην, ἡ ὁποία τὰς εἶχε παραδώσει, διατηρηθέντων ὄλων τῶν νομίμων τύπων.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΤΑ ΠΑΛΑΤΙΑ ΤΟΥ ΜΥΣΤΡΑ

(Ἡ διάλεξις τοῦ κ. Ἀ. Ἀδαμαντίου)

Εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρείαν ὠμίλησεν ὁ κ. Ἀ. Ἀδαμαντίου ἔφορος τῶν Μεσαιωνικῶν ἀρχαιοτήτων περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Μυστρά.

Ἡ διάλεξις ἔγινεν ἐνώπιον πολυπληθοῦς καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου. Παρίσταντο ὁ Διάδοχος, ὁ βασιλόπαις Γεώργιος, ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργὸς κ. Στάης, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀθηνῶν κ. Θεόκλητος μετὰ πάντων τῶν ἁγίων Συνοδικῶν, πολλοὶ καὶ πολλαὶ κυρίαί.

Εἰς τὰ ἐρείπια τοῦ Μυστρά, λέγει ὁ κ. Ἀδαμαντίου, διετηρήθησαν πάντες οἱ τύποι τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν Βυζαντινῶν. Λαμβάνων ἀφορμὴν ἀπὸ τὰς συντελεσθείσας ἐργασίας ὁμιλεῖ ἐπὶ τῶν διαφόρων τύπων τῶν ναῶν. Εἰς τὸν ναῖσκον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, λέγει, διεσώθη ὁ ἀπλούστατος ρυθμὸς ναοῦ ἀποτελουμένου ἀπὸ μίαν καμάραν ἂν καὶ ἦτο δὲ οὗτος ἐντελῶς κατεστραμμένος ἀνηγέρθη διὰ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἀρχαιολ. ἐταιρίας.

Ὁ ναὸς τῆς Εὐαγγελιστρίας παρουσιάζει σχῆμα σταυροῦ μετὰ τὴν λεπτομέρειαν, ὅτι τὸ δυτικὸν σκέλος αὐτοῦ εἶνε μακρότερον ὡς συναντᾶται καὶ εἰς ναοὺς τῆς Τραπεζοῦντος.

ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΥΕΡΓΕΣΙΑ

Τὰ κορίτσια τῶν πτωχῶν λαϊκῶν τάξεων τῶν Ἀθηνῶν ἔχουν καὶ πάλιν νέα δείγματα τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν ἐνδιαφέροντος τῆς κ. Ἰσαβέλλας Ἀλ. Σκουζέ, τοῦ πολιτευτοῦ Ἀττικῆς. Εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν καὶ Οἰκοκυρικὴν Σχολὴν τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων προσέφερε καὶ πάλιν δρ. πεντακοσίας, μετὰ τὰς ὁποίας θὰ μισθοδοτηθῇ κατὰ τὸ ἔτος αὐτὸ ὁ διδάσκαλος τῆς φυτοκομίας, γαλακτομίας καὶ κηπουρικῆς τὰ ὁποία διδάσκονται εἰδικῶς εἰς τὰς μαθητριάς τῶν Ἀθηναϊκῶν προαστείων.

Ἡ κ. Ἀλεξ. Σκουζέ συντρέχουσα ἔργα τῆς σπουδαιότητος τῆς Οἰκ. καὶ Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς παρέχει μεγάλην ἐκδοῦλευσιν πρὸς τὰ κορίτσια τῶν λαϊκῶν τάξεων, τὰ ὁποία εἰς τὸ σχολεῖον αὐτὸ μορφώνονται καὶ ὡς καλά μνήμερα καὶ οἰκοκυραὶ, ἀλλὰ καὶ ὡς τεχνίτριαι, καὶ ἐξασφαλίζουν ἓνα στάδιον ἐντιμῶν ἐργασιῶν.

Τὸ παράδειγμα τῆς κ. Ἀλεξ. Σκουζέ καλὸν θὰ ἦτο νὰ μιμηθῶν καὶ ἄλλοι πλούσιοι, καὶ μάλιστα ἐξ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι διαθέτουν μεγάλας περιουσίας καὶ κληροδοτήματα ὑπὲρ φιλανθρωπικῶν σωματείων.

Μεγαλντέρα φιλανθρωπία δὲν ὑπάρχει ἀπὸ ἐκείνην ποῦ ἐξασφαλίζει μίαν μόρφωσιν τῶν κοριτσιῶν τοῦ λαοῦ, ἀνάλογον πρὸς τὰς ἀνάγκας των καὶ πρὸς τὸν προορισμὸν των. Κάθε κόρη ἀπὸ αὐτὰς ποῦ διὰ τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Σχολεῖου σώζεται ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα καὶ τοὺς κινδύνους τῶν ἐργοστασιῶν, καὶ γίνεται ὀδύνη καὶ φτωχὸς στυλοβάτης ἐνὸς πτωχοῦ σπιτιοῦ, εἶναι καὶ ἓνας μέγας παράγων ἐκπολιτισμοῦ καὶ προόδου καὶ ἀναγεννήσεως τῶν λαϊκῶν τάξεων. Ἐὰν εἰς τὰς Ἀθῆνας ὑπῆρχαν πέντε ἐξ οἰκοκυρικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς σχολεῖα, θὰ ἐκλείαν πολὺ γρηγορὰ ὅλα τὰ πλουσίως ἐπιπλωμένα βρωμόσπιτα, ποῦ χρησιμεύουν ὡς παγίδες ἀτιμίας καὶ ἀποπλανήσεως τόσων ἀθῶνων καὶ ἀνυπόπτων κοριτσιῶν, ποῦ διαφθερίζουν οἱ δρόμοι καὶ ἡ πτώχεια καὶ ἡ ἐκμετάλευσις τῶν ἐπιτηδεῶν.

ΟΜΙΛΙΑΙ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

Ὁ Παρνασσὸς καὶ τὸ Ὠδεῖον διέκοψαν ἕνα κα τῶν Ἀπόκρως καὶ τῆς Καθαρῆς Δευτέρας τὰς φιλογολικὰς διαλέξεις των, αἱ ὁποῖαι ἐπαυλαμβάνονται εἰς μὲν τὸ Ὠδεῖον αὐτὸν Δευτέραν, εἰς δὲ τὸν Παρνασσὸν τὸ προσεχὲς Σάββατον.

Ἡ τελευταία ὁμολογία τοῦ Ὠδεῖου μετὰ τὸν κ. Ξενοπούλου περὶ τῆς σχέσεως μεταξὺ ἀρχαίας τραγωδίας καὶ νέου δράματος ἦτο ἀπὸ τὰς καλλιτέρας τῆς χειμερινῆς περιόδου. Μελετημένος, κάτοχος λαμπρῶν τοῦ θέματος του εὐχαριστήμενος διὰ τὸ παρὸν καὶ ἐλπίζων εἰς τὸ μέλλον τῆς ἑλληνικῆς δραματικῆς τέχνης, ὁ κ. Ξενοπού-

Ἐξακολουθῶν ὁ κ. Ἀδαμαντίου λέγει, ὅτι ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Θεοδώρου διετηρήθη ἀνάμνησις τοῦ παλαιοῦ ὀκταγώνου θολοσκεποῦς οἰκοδομήματος καὶ ὅστις ἐντελῶς ἠρειπωμένος ὢν ἀνεστηλώθη ἤδη ὑπὸ τῆς ἀρχαιολ. ἐταιρίας. Τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτοῦ δεκαεξάπλευρον τύμπανον ἀνηγέρθη μετὰ ὄλον τὸν πλοῦτον τῆς παλαιᾶς διακοσμῆσεως.

Ὁ μεγαλοπρεπέστατος ὁμολογία τοῦ Μυστρά, λέγει, εἶνε τὸ Ἀφεντικὸ, ὁ ὁποῖος ἂν καὶ εἶνε κατὰ μέγα μέρος κατεστραμμένος διασώζει τὰ ἴχνη τῆς ἀρχαίας αὐτοῦ πολυτελείας.

Τὴν ἀρχὴν τούτου ἀνευρίσκουμεν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα ἰδρυθεῖσαν ἐκκλησίαν τὴν ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν συγγραφέων Νέαν καλουμένην. Θαυμάζει τις μετὰ τὰς περιγραφὰς τῶν Βυζαντινῶν τὸν πλοῦτον μετὰ τὸν ὁποῖον ἦτο ὀκδομημένη ἡ ἐκκλησία τοῦ Βασιλείου. Κατόπιν ὁ κ. Ἀδαμαντίου ὁμιλεῖ περὶ τῶν τειχῶν τῆς Βυζαντινῆς πόλεως, τὰ ὁποῖα ἦσαν λίαν ὀχυρὰ, δεικνύοντα καὶ εἰς τοῦτο ὅτι ὁ Μυστράς ἦτο ἡ πρωτεύουσα τοῦ ἀναγεννημένου Ἑλληνικοῦ κόσμου.

Τὰ τείχη τοῦ Μυστρά, λέγει, ὁμοιάζουν πολὺ μετὰ τὰς περιγραφὰς, τὰς ὁποίας μᾶς ἀφῆκεν ὁ Προκόπιος, τῶν κάστρων τῶν κτισθέντων ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ.

Κατόπιν ὁ κ. Ἀδαμαντίου ἔρχεται εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν παλατιῶν τῶν Δεσποτῶν, τὰ ὁποῖα περικλείονται ἐντὸς δευτέρου περιγίχισματος τῆς Βυζαντινῆς πόλεως. Ὑπενθυμίζει τὰ παλάτια τοῦ Διοκλετιανοῦ, τὰ ἀπερριπτα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀληθεῖς ὀχυρωμέναι πόλεις.

Ἀφοῦ περιέγραψε τὰ πολυάριθμα οἰκοδομήματα τῶν παλατιῶν τοῦ Μυστρά ἔρχεται εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ κυρίου σώματος τῶν ἀνακτόρων. Τὸ περισσότερον ἀξίον παρατηρήσεως εἶνε ἡ μεγάλη αἴθουσα τοῦ θρόνου τῶν Δεσποτῶν, εἰς τὴν ὁποῖαν σώζεται καὶ ἡ κόγχη ἢ περιλαμβάνουσα τὸν θρόνον αὐτῶν.

Εἰς τὰ παλάτια τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπῆρχον ἐξωγραφημένα τοιχογραφεῖα ἱστορικοῦ περιεχομένου, αἱ ὁποῖαι παρίσταντο τὰ κατορθώματα βασιλέων τοῦ Βυζαντίου, τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ τοῦ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα. Εἰς δὲ τὰ παλάτια τῆς Τραπεζοῦντος ὑπῆρχαν αἱ προσωπογραφίαι ὄλων τῶν μεγάλων Κομνηνῶν.

Εἰς τὸν Μυστράν δὲν φαίνεται νὰ ἐκόσμησαν μετὰ τοιαύτας τοιχογραφίας οἱ Παλαιολόγοι τοὺς τοίχους τῶν Ἀνακτόρων αὐτῶν. Οὔτε ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ ἡ χλιδὴ τῶν παλατιῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Εἰς τὴν Αὔλῃν ὁμολογία τοῦ Μυστρά καὶ εἰς τὰ παλάτια, τὰ ὁποῖα περιέγραψεν ὁ κ. Ἀδαμαντίου, ἐγένοντο συνομιλίαι καὶ ἐπλάττοντο ὄνειρα περὶ ἀναγεννήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου.

λος ένθουσίασε τὸ ἀκροατήριόν του, εἰς τὸ ὁποῖον κατώρθωσε νὰ μεταδώσῃ ὅλην τὴν αἰσιοδοξίαν του.

Μέρη ἀπὸ νεώτερα δρᾶματα ἀπήγγειλαν με πολλὴν τέχνην ἡ κ. Θεόνη Παλιπᾶ καὶ ἡ κ. Κυβέλη με τὸν κ. Παπαγεωργίου.

Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς στενὸν κύκλον φίλων καὶ λογίων εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ κ. Παλαμᾶ ἀνεγνώσθη τὸ «Βυσσινὴ Τριαντάφυλλο» ἀπὸ τὸν συγγραφέα του κ. Π. Ροδοκανάκην.

Καὶ ἦτο ὁποῖον ἐπεριμένετο. Ζωγραφικὸ, παραστατικὸ, με πολλὴν ποίησιν, με φιλοσοφικὰς ιδέας ἐγκατεσπαρμένους ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κατὰ ἄν ἕνας ὕμνος εἰς τὴν ὠραιότητα καὶ εἰς τὴν ἀγάπην.

Καὶ εἶχε μὲν ἕνα Εὐέλπιν καὶ κόκκινα τριαντάφυλλα, ἀλλ' οὔτε αὐτά, οὔτε ἐκεῖνος ἐσυγγένευαν οὔτε ἀπὸ μακρεῖα κἄν με τὸν εὐέλπιν καὶ τὰ τριαντάφυλλα τῶν Τριῶν Φιλῶν τοῦ κ. Χριστομάνου.

Ἄλλος κόσμος, ἄλλη ποίησις, ἄλλη τέχνη τοῦ κ. Χριστομάνου, ὁ ὁποῖος ἔχει τόσην δύναμιν καὶ τόσην πρωτοτυπίαν εἰς ὅ,τι γράφει, ὥστε νὰ εἶναι μὲν φυσικὸν νὰ συναντᾶται με ἄλλους εἰς τὰ χρώματα τῶν λουλουδιῶν καὶ τὰ ἐπαγγέλματα τῶν ἀνθρώπων, ὅχι ὅμως καὶ εἰς τὴν ἐμπνευσίν καὶ διατύπωσιν τῶν ἔργων του.

Μία ἄλλη φιλολογικὴ ὁμιλία ἔγεινε τὴν Πέμπτην εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ νέου Περιοδικοῦ «Πᾶν» ἀπὸ τὸν κ. Ἀγγελον Σικελλιανόν. Ἡ ὁμιλία αὐτὴ δὲν ὠμοίαζε διόλου με τῆς ἄλλες, τῆς συνειθισμένους. Ὁ νέος ρήτωρ ἔχει ἰδικὸν του τρόπον καὶ εἰς τὰ θέματα ὅπου πραγματεύεται καὶ εἰς τὸ ὕφος καὶ εἰς τὴν φωνήν. Πλήθος ἀπὸ ιδέες ἐμμορφες, ποιητικῆς, φιλοσοφικῆς, στριμογμένες ἢ μία με τὴν ἄλλην, ἴσως λιγάκι ἀτακτοποιητα, ἀλλὰ με πολλὴν δύναμιν καὶ με πολὺ βάθος συναρπάζουν τὸν ἀκροατὴν, τοῦ γεννοῦν σκέψεις καὶ τοῦ ἀφίπνουν μίαν ἀσυνείθιστην καὶ πολὺ ὠραίαν ἐντύπωσιν.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Ἄστακός. Εἶναι τὸ μεγαλύτερον θαλασσινὸ καὶ τὸ σχετικῶς καταλληλότερον μετὰ τῆς γαρίδας δι' ἕνα γεῦμα. Ὁ ἄστακός κατασκευάζεται κατὰ διαφόρους τρόπους, πάντοτε ὅμως εἶναι βαρὺς, δύσπεπτος καὶ πρέπει νὰ ἀπαγορευέται εἰς τὰ μικρὰ παιδιὰ, τὰ ἀδύνατα στομάχια καὶ τοὺς γέροντας. Οἱ πάσχοντες ἀπὸ δερματικά νοσήματα δὲν τρώγουν ποτὲ ἄστακούς καὶ ἐν γένει θαλασσινά.

Τὸν ἄστακὸν κάμνομεν συνηθέστερα βραστόν. Τὸν βράζομεν εἰς μισὸ νερὸ ἁλατισμένον καὶ μισὸ ξύδι, προσθέτουσαι καὶ ἕνα δεματάκι μαϊντανό. Ἄλλοι ἀντὶ ξύδι βράζουν κρασί ἄσπρο ἀρετσίνατο. Ὅπως δὴποτε πρέπει νὰ σκεπάζεται ἀπὸ νερὸ καὶ νὰ βράσῃ περίπου μισὴν ὥραν. Ἀφαιρεῖτε τὸ ὄστρακον τῆς οὐρᾶς, κόπτετε τὰ πόδια καὶ σερβίρετε εἰς

καναπὲ ἀπὸ μαιντανό, με τὰ πόδια τοποθετημένα εἰς τὰς θέσεις των. Με τὰ αὐγά του καὶ τὸ μαλακὸ μέρος τοῦ κεφαλιοῦ γίνεται ἡ σάλτσα. Λιώνετε καλὰ τὰ αὐγά καὶ τὰ κάμνετε χηλόν, προσθέτετε μία κουταλιά γαλλικὴ μουστάρδα, δύο κρόκους φρέσκων αὐγῶν, 3—4 κουταλιᾶς λάδι καὶ 1—2 κουταλιᾶς ξύδι ἢ λεμόνι. Τὰ δουλεύετε ὅλα μαζὴ καλὰ, ὥς που νὰ δέσουν καὶ σερβίρετε χωριστὰ εἰς τὴν σάλτσα. Με τὰς σάρκας εἰς κομμάτια, με τὴν σάλτσα, με αὐγά πηκτὰ κομμένα, με μαϊντανό, με σαρδέλες φιλοκομμένες καὶ με ὀλίγα τουρσιά κατασκευάζετε ὠραίαν σαλάτα.

Ἄστακὸς ψητός. Τὸν περνᾶτε, εἰ δυνατόν, ζωντανὸν ἐπάνω εἰς σούβλα με τὰ πόδια δεμένα σφικτὰ στὴν σούβλα. Τὸν τοποθετεῖτε ἐπάνω εἰς σκᾶρα ἀλλὰ πλαγίως εἰς τὴν φωτιά. Τὸν βρέχετε ἐφ' ὅσον ψήνεται με ὀλίγο φρέσκο βούτυρο καὶ κρασί ἄσπρο ἀνακατωμένα με ἁλατοπίπερο. Εἶναι ἔτοιμος ὅταν τὸ ὄστρακόν του ξεκολλᾷ ἀπὸ τὴν σάρκα καὶ σπάει εὐκολα. Εἰς τὸ ζουμί ποῦ χύνεται εἰς τὴν σκᾶρα προσθέτετε λάδι καὶ λεμόνι καὶ σερβίρετε τὸν ἄστακὸν σας εἰς κομμάτια με τὴν σάλτσα αὐτήν. Εἶναι λαμπρὸς μεζές. Με τὸν ἴδιον τρόπον κάμνουν καὶ τῆς γαρίδας.

Κροκέτες ἀπὸ ἄστακός. Βράζετε ὀλίγον τὸν ἄστακός. Ἀφαιρεῖτε τὸ ὄστρακον καὶ τὸν φιλοκόβετε. Λιώνετε δύο πατάτες βραστῆς εἰς τὸ γουδί, προσθέτετε ὀλίγο ζουμί δυνατό ἀπὸ κρέας, μιά καλὴ κουταλιά φρέσκο βούτυρο, τέσσαρα αὐγά, φιλοκομμένο μαϊντανό καὶ ὀλίγο σκόρδο. Προσθέτετε τὸν ἄστακόν σας, καὶ ἀπὸ τὸ μίγμα κάμνετε κροκέτες τῆς ὁποίας περνᾶτε ἀπὸ ἄσπρο αὐγού, ἀλευρόνετε καὶ τηγανίζετε μέσα εἰς ἄσθονο πάχος. Τῆς ἀφίνετε νὰ στραγγίξουν καὶ τῆς σερβίρετε εἰς τηγανισμένον μαϊντανό ἢ με ἕνα πουρὲ σπανάκι.

ΧΡΥΣΟΧΟΕΙΟΝ Ε. ΡΟΥΜΠΟΥ

Ὁδὸς Βουλῆς 15

Ἀπὸ τὰ ὀλίγα χρυσοχοεῖα ποῦ ἐργάζονται με καλλιτεχνικὴν ἰδιοφυίαν καὶ φυσικὴν ἐπιτηδεύτητα εἰς τὴν συναρμολόγησιν καὶ ἐκτέλεσιν πολυτιμῶν κοσμημάτων.

Κατὰ παραγγελίαν κατασκευάζει ὠραιότατα πράγματα, εἰδικότης τῶν πολυτιμῶν δακτυλιδίων τοῦ σερμου, χωρὶς μάλαμα εἰς τὸ δέσιμον. Ἡ συλλογὴ του ὠραία καὶ με πολὺ γούστο. Ἀσημικὰ σκευὴ πολυτίμητα, bibelots, δίσκοι, σερβίτσια, ὠρολόγια, σιγαροθήκαι καὶ ταμπακοθήκαι, ὅλα γούστου Παρισινῶ καὶ σχετικῶς εὐθηνότατα. Διὰ προίικας καὶ δῶρα γάμων μοναδικὰ εἶδη ἐκλεκτὰ καὶ ὠραῖα. Μεγάλην πελατείαν καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας.

ΚΥΡΙΑ ἠλικιωμένη, πολὺ ἀνεπτυγμένη, ζητεῖ οἰκίαν εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἀναλάβῃ τὴν μελέτην καὶ φροντίδα μικρῶν παιδιῶν, ἀντὶ τροφῆς μόνον καὶ κατοικίας.